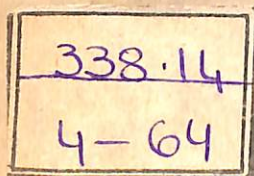

ԿՈԼԽՈՋՆԻԿ ՀԱՐՎԱԾԱՅԻՆՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

15—19 փետ. 1933 թ.

1. ԸՆԿ. ՄՏԱԼԻՆԻ ՋԱՌԸ
2. ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ԴԻՄՈՒՄԸ

338.14.

4-64

30613

22 MAY 2013

17 FEB 2010

ԸՆԿ. ՄՏԱԼԻՆԻ ԶԱՌԸ

ՀԱՐՎԱԾՍՅՈՒՆ ԿՈՒՍՈՋՆԻԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՍՈՒՁԻՆ
ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐՈՒՄ 1933 թ. ՓԵՏՐՎԱՐԻ 19-ԻՆ

Ընկեր կոլտոգնիկներ և կոլ-
խոզնիկուհիներ: Ձեր համադու-
մարում յեւ հանդես դալ մտա-
դիր չեյի: Մտադիր չեյի, վո-
րովհետև մինչև իմ հանդես գա-
լը՝ հրապարակ յեկած բոլոր հոե
տոգրների ճառերում արդեն ա-
ված և այն բոլորը, ինչ վոր
պետք էր աեել, աւմած և լավ և

տեղին: Արժե՞ր, արդյոք, դրա-
նից հետո հանդես դալ: Բայց
քանի վոր դուք պնդում եք, իեկ
ուժը ձեր ձեռքումն և (տևակաճ
ծափախարություններ), յեւ պար
աւմոր եմ յենթարկվել:
Մի քանի խոսք կասեմ աւան-
ձին խնդիրների շուրջը:

1. ԿՈՒՍՈՋՆԻԿՆԵՐԻ ՈՒՂԻՆ—ՄԻԱԿ ՃԻՇՏ ՈՒՂԻՆ Ե

ՍՈՒՁԻՆ ՀԱՄՅԸ, արդյոք ճիշտ
և այն ուղին, վորի վրա կանգնեց
կոլտոգային դժուարացիությունը-
այս հարցը պարապ հարց չե:
Դուք, կոլտոգների հարվածային-
ներ, թվում ե, թե չեք կա-
կածում այն բանում, վոր կոլ-
խոզները կանգնած են ճիշտ
ուղու վրա: Այդ պատճառով
հնարավոր և, վոր այդ հար-
ցը ձեզ ափսոսելով թվա, բայց
վոչ բոլոր գյուղացիներն են այդ
պես մտածում, ինչպես դուք:
Քիչ չե դժուարացիների, այդ
թվում և կոլտոգնիկների մեջ

այնպիսի մարդկանց թիվը, վո-
րոնք կասկածում են կոլտոգա-
յին ուղու ճշտության մեջ, և դրա
մասին զարմանալու վոչինչ չկա:
Իսկապես հարյուրավոր տարի-
ներ մարդիկ ապրում եյին հնա
վարի, գնում եյին հին ուղիով,
հկում եյին իրենց մեջքը կուլա-
կի և կալվածատիրոջ առաջ,
վաճառուկի և սպեկուլյանտի
առաջ:
Ձի կարելի աեել, թե հին,
կապիտալիստական ուղին հա-
վանություն էր գտնում գյու-
ղացիների կողմից: Բայց նա,

2618 1002 33065

այդ հին ուղին մաշված, սովորական ուղի յեր և դեռ ևս վոչ վոք չի ապացուցել գործնականում, թե կարելի՞ չէ վորեն կերպով ապրել այլ ձևով, ալիք լավ: Մանավանդ, վոր բոլոր բուրժուական յերկրներում մարդիկ դեռ ևս ապրում են հնավարի... Յեւ հանկարծ այդ հին ճանապարհ կյանքի մեջ ներս են ընկնում բռնաբաններ, ներս են բնկնում փոթորիկի նման և առում են՝ ժամանակն և դեն նետել հին ուղին, ժամանակն և ապրել սկսել նոր ձևով, կոլխոզային ձևով, ժամանակն և ապրել սկսել վոչ այնպես, ինչպես ապրում են բոլոր բուրժուական յերկրներում, այլ նոր ձևով, արտելային ձևով: Իսկ ի՞նչ բան և այդ նոր կյանքը, ո՞վ գիտե՞լ ինչի թե նոր կյանքը հնից վատ լինի: Համենայն դեպս նոր ուղին անսովոր ուղի չէ, չմաշված և դեռ ևս վոչ բոլորովին հայտնի: Ավելի լավ է, արդյոք, չնայած պիտի անցնել նոր, կոլխոզային ուղին: Արժե արդյոք, ռիսկ անել: Ահա թե ինչպիսի կասկածներ ունի ներկայումս աշխատավոր գյուղացիութան մի մասը:

Պետք է, արդյոք, մենք լույս աշխարհ հանենք հենց այդ կասկածները, և ցույց տանք, թե նրանք ինչ արժեք ունեն:

Պարզ է, վոր պետք է անենք: Կնշանակե՞լ վերևում դրված խնդիրը չի կարելի պարապ խնդիր կոչել:

Յեւ այսպես, ճիշտ և արդյոք այն ուղին, վորին անցել և կոլխոզային գյուղացիությունը:

Ընկերներից վոմանք մտածում են, վոր նոր ուղին, կոլխոզային ուղին անցնելը մեղանում սկսվել է յերեք տարի սրանից առաջ: Դա ճիշտ է մասամբ միայն: Իհարկե, կոլխոզների մասնայական շինարարությունը մեղանում սկսվել է յերեք տարի սրանից առաջ: Այդ փոխանցումը հանրապարհ, ինչպես հայտնի չէ, կուլակության ջախջախումով և չքավոր ու մեղակ մասնանների դեպի կոլխոզներն ունեցած շարժումով: Այդ բոլորը ճիշտ է, Բայց դեպի կոլխոզներն այդ մասնայական փոխանցումն սկսելու համար պետք էր ձեռքում ունենալ վորոշ նախնական տվյալներ, առանց վորոնց, ընդհանրապես առած, մասնայական կոլխոզային շարժումն անյերևակայելի չէ: Ամենից առաջ պետք է ունենալ խորհրդային իշխանություն, վորը ողն է և շարունակում է ոգնել գյուղացիներին կոլխոզների ուղին անցնելու: Յերկրորդ՝ պետք է վտարել կարվածատերերին և կապիտալիստներին, խել նրանցից գործարաններն ու հողերը և այդ բոլորը հայտարարել ժողովրդի սեփականություն: Յերրորդ՝

պետք էր սանձահարել կուլակությանը և խել նրանից մեքենաները ու տրակտորները: Զորքորդ՝ պետք է հայտարարել, վոր մեքենաներից ու տրակտորներից կարող են ոգտվել կոլխոզներում համարժեքված չքավոր ու մեղակները: Վերջապես, պետք էր ինդուստրաց ման յենթարկել յերկիրը, ստեղծել նոր տրակտորային արդյունաբերություն, կառուցել գյուղական նոր գործարաններ նրա համար, վորպեսզի կոլխոզային գյուղացիությունն առատորեն մատակարարվի տրակտորներով և մեքենաներով: Առանց նախնական պայմանների իզուր կլինե՞ր մտածել յերեք տարի սրանից առաջ սկսված մասնայական փոխանցման մասին՝ դեպի կոլխոզների ուղին:

Կնշանակե՞լ կոլխոզների ուղին անցնելու համար հարկավոր էր ամենից առաջ կատարել Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը, տալով կապիտալիստներին և կալվածատերերին, խել նրանցից հողը ու գործարանները և ստեղծել նոր արդյունաբերություն:

Հոկտեմբերյան հեղափոխությունից սկսվեց փոխանցումը դեպի նոր ուղին, կոլխոզների ուղին: Նա նոր ուժով ծավալվեց միայն յերեք տարի սրանից առաջ պատճառով, վոր հենց այդ ժամանակ ամբողջ լայնությամբ արտահայտվեցին Հոկտեմբերյան

հեղափոխության տնտեսական արդյունքները, միայն այդ ժամանակ աշխարհ շարժել յերկիր ինդուստրացումը: Ժողովրդեն ի պատմությունը գիտե բաղմաթիվ հեղափոխություններ: Ներանը Հոկտեմբերյան հեղափոխությունից պանդախում են նրանով, վոր նրանք բոլորը միակողմանի հեղափոխություններ են: Աշխատավորների շահագործման մի ձևը փոխարինվում էր շահագործման մի այլ ձևով, բայց ինչը շահագործումը մնում է: Ծառահեղ ծոցներն ու ճնշողները փոխարինվում են ուրիշ շահագործողներով ու ճնշողներով, բայց իրենք՝ շահագործողներն ու ճնշողները մնում են: Միմիայն Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը նը պատակ դրեց իրեն վոչնչացնել առան տեսակի շահագործում և լիկ վիդացիայի յենթարկել բոլոր ու ամեն տեսակի շահագործողների ու ճնշողների: Ստրուկներին հեղափոխությունը լիկվիդացիայի յենթարկեց ստրկատերերին և վերացրեց աշխատավորներին շահագործելու ստրկատիրական ձևը: Բայց նրանց փոխարեն նա դրեց ճորտատերերին և աշխատավորներին շահագործելու ճորտատիրական ձևը: Մի շահագործողներին փոխարինեցին այլ շահագործողներ: Ստրկության ժամանակ «որենք» թույլ եր տալիս ստրկատերերին սպանել ստրուկներին: Ճորտատիրական կարգերում «որենք»

Թուլի եր առի՞ն ճորտատերերին
միայն «վաճառել» ճորտերին:

Ճորտատիրական գյուղացիներ
րի հեղափոխութենը լուծարել
յննթարկեց ճորտերին և վերաց-
րեց շահագործման ճորտատիրա-
կան ձևը: Բայց նա դրա փոխարեն
դրեց կապիտալիստներին ուկալ
վաճառներին, աշխատավորնե-
րին շահագործելու կալվածատի-
րական ձևը: Մի շահագործող-
ները փոխարինվեցին այլ շահա-
գործողներով: Ճորտատիրական
կարգերում թրեքք թուլի եր տա-
լիս վաճառել ճորտերին: կապիտա-
լիստական կարգերում թրեքք
թուլի և տալիս «միայն» գործա-
դրիկության և աղքատացման, քա-
ջայման և սովամահության մատ-
նել աշխատավորներին:

Միմիայն մեր Խորհրդային հե-
ղափոխությունը, միմիայն մեր
Հոկտեմբերյան հեղափոխություն-
նը խնդիրը դրեց այնպես, վոր
պեսզի մի շահագործողները չփո-
խարենվեն մի այլ ուրիշով, շա-
հագործման մի ձևը չփոխարին
վի մի ուրիշով, այլ արժատա-
խիլ արվի ամեն մի շահա-
գործում, արժատախիլ արվեն
բոլոր և ամեն տեսակի շահագոր-
ծողներ, բոլոր և ամեն տեսակի
հարուստներ և ճնշողներ, և՛ հին,
և՛ նոր (տեազմ ծափափառու-
քյուսներ):

Ահա թե ինչու Հոկտեմբերյան
հեղափոխությունը նախնական
պայմանն է և անհրաժեշտ նա-

խադրյալը գյուղացիներին կոլտո-
ղային նոր ուղուն անցնելու հա-
մար:

Արդյո՞ք, ճիշտ են վարվել գյու-
ղացիները, ոգնելով Հոկտեմբե-
րյան հեղափոխությանը: Այո, նոր
րանք ճիշտ վարվեցին: Նրանք
ճիշտ վարվեցին, վորովհետև Հոկ-
տեմբերյան հեղափոխությունը
ոգնեց նրանց թոթափելու կալվա-
ծատերերի ու կապիտալիստնե-
րի, վաճառականների և կուլակնե-
րի, վաճառականների ու օպեկու-
լյանտների լուծը: Սակայն դու
հարցի միայն մի կողմն ե: Շատ
յով և ճնշողներին վաճառել, կալ-
վածատերերին ու կապիտալիստ-
ներին վաճառել, կուլակներին ու
օպեկուլյանտներին օանձահար-
լը: Բայց այդ քիչ է: Հին կա-
պանքներից վերջնականապես ա-
ղադրվելու համար, դրա համար
բավական չե միայն ջարդել շահա-
գործողներին: Դրա համար հար-
կավոր է դարձյալ կառուցել նոր
կյանք, կառուցել այնպիսի
կյանք, վորը հնարավորություն
տա աշխատավոր գյուղացիու-
թյանը բարելավելու իր նյութա-
կան և կուլտուրական դրությու-
նը և օրեցօր, տարեցտարի բար-
րանալու վեր:

Դրա համար գյուղում հարկա-
վոր է հիմնել նոր իրավակարգ,
կոլտոզային իրավակարգ: Դրա
մեջ է հարցի մյուս կողմը:

Հին իրավակարգն ինչո՞վ է
տարբերվում նորից, կոլտոզա-

յին իրավակարգից: Հին իրավա-
կարգի ժամանակ գյուղացիներն
առանձին – առանձին ելին աշխա-
տում, հին պապենական ձևով ե-
լին աշխատում, աշխատանքի չին
դործիքներով, աշխատում ելին
կալվածատերերի և կապիտա-
լիստների համար, կուլակներ
և օպեկուլյանտների համար, աշ-
խատում ելին՝ ապրելով կիսա-
քաղց և հարստացնելով օրիշնե-
րին: Նոր կոլտոզային իրավա-
կարգում գյուղացիներն աշխա-
տում են միասին, արտելով, աշ-
խատում են նոր դործիքներով՝ աշ-
րակտորներ ու գյուղատնտեսա-
կան մեքենաների ոգնությամբ,
աշխատում են իրենց և իրենց կու-
խոնքերի համար, աշխատում են
առանց կապիտալիստների ու
կալվածատերերի, առանց կու-
լակների ու օպեկուլյանտների,
աշխատում են նրա համար, վոր
բոլորն բարելավեն իրենց նյու-
թական և կուլտուրական դրու-
թյունը:

Այնտեղ՝ հին իրավակարգում
կառավարությունը բուրժուական
է և ոգնում է հարուստներին՝ աշ-
խատավոր գյուղացիներին դեմ:
Այստեղ՝ կոլտոզային նոր իրավա-
կարգում կառավարությունը
բանվորա-գյուղացիական է և ոգ-
նում է բանվորներին և գյուղացի-
ներին՝ բոլոր և ամեն տեսակ
հարուստների դեմ: Հին իրավա-
կարգը տանում է դեպի կապիտա-
լիզմ: Նոր իրավակարգը՝ դեպի

սոցիալիզմ: Ահա ձեզ յերկու ու-
ղի, կապիտալիստական ուղին և
սոցիալիստական ուղին, մի ուղի
առաջ, դեպի սոցիալիզմ և մի ու-
ղի յետ, դեպի կապիտալիզմ:
Կան մարդիկ, վորոնք կար-
ծում են, թե կարելի չե կանգ-
նել ինչ վոր յերրորդ ուղու
վրա: Հատկապես օիրով ցույց
են տալիս այդ անհայտ յեր-
րորդ ուղին, մի քանի տա-
տանվող ընկերներ, վորոնք դեռ
լստ ամենայնի համոզված չեն
կոլտոզային ուղու ճիշտ լինե-
լու մեջ: Նրանք ուղում են, վոր
մենք վերադառնանք հին իրավա-
կարգին, վերադառնանք անհա-
տական տնտեսությանը, բայց
առանց կապիտալիստների և կալ-
վածատերերի: Նրանք ուղում են,
վոր մենք թուլ տանք «միայն»
կուլակներին և ուրիշ մանր
կապիտալիստներին, վորպես մեր
տնտեսական իրավակարգի ուրի-
նական յերեմուկը: Իրոք, դա
վոչ թե յերրորդ ուղին է, այլ
յերկրորդ ուղին՝ դեպի կապի-
տալիզմ: քանի վոր, ինչ է նշա-
նակում վերադառնալ անհատա-
կան տնտեսությանը և վերա-
կանգնել կուլակությունը: Այդ
նշանակում է վերականգնել կու-
լակային ստրկությունը, վերա-
կանգնել գյուղացիության շահա-
գործումը կուլակության կող-
մից և կուլակին տալ իշխանու-
թյուն: Սակայն կարելի՞ չե,
արդյոք, վերականգնել կուլա-

կությունը և միաժամանակ պահպանել խորհրդային իշխանությունը: Վաչ, չի կարելի: Կուլակ-կուլյան վերականգնումը պետք է ստեղծել տա կուլակային իշխանություն և խորհրդային իշխանության վերացումը, հետևաբար նա պետք է տանի դեպի բուրժուական կառավարություն, կալվածատերերի և կապիտալիստների վերականգնումը, կապիտալիզմի վերականգնումը: Այսպես կոչված յերրորդ ուղին, երրորդ, յերկրորդ ուղին է, դեպի կապիտալիզմ դառնալու ուղին: Ապա մի հարցրեք գոյություններին թե նրանք ուղում են վերականգնել կուլակային օտարկությունը, վերադառնալ կապիտալիզմին, վերացնել խորհրդային իշխանությունը և վերականգնել կալվածատերերի և կապիտալիստների իշխանությունը: Հարցրեք և դուք կիմանաք, թե աշխատավոր գյուղացիների մեծամասնությունը վոր ուղին է համարում միակ ճիշտ ուղին:

Ուրեմն կա միայն յերկու ուղի՝ ԿՍՄ առաջ, դեպի վեր, դեպի նոր կոլտոգային իրավակարգը, ԿՍՄ՝ յետ, իջնել դեպի հինը, կուլակային-կապիտալիստական իրավակարգը: Յերրորդ ուղի չկա:

Աշխատավոր գյուղացիությունը ճիշտ վարվեց, ժխտելով կապիտալիստական ուղին և բը-

նեկով կոլտոգային շինարարու-թյան ուղին:

Ասում են, թե կոլտոգների ուղին ճիշտ ուղի չէ, բայց նա դեմ վար է: Այդ ճիշտ է միայն մասամբ: Իհարկե, այս ուղում դժվարություններ կան: Լավ կանքը հեշտ չի արվում: Սակայն խնդիրն այն է, վոր գլխավոր դժվարություններն արդեն անցել են, իսկ այն դժվարությունները, վոր գրված են մեր առաջ, նրանց մասին չարժե նույնիսկ լուրջ խոսել: Համենայն դեպս, ընկեր կոլտոգիկներ, մեր աշխատանքի դժվարությունները այն դժվարությունների համեմատությամբ, վոր բանվորները ապրել են 10-15 տարի սըրանից առաջ՝ մանկական խաղալիք են:

Այստեղ հանդես եյին գալիս ձեր ճառախոսները և գովում Լենինգրադի, Մոսկվայի, Խարկովի և Դոնբասի բանվորներին: Նրանք առում եյին, վոր նրանց մոտ, բանվորների մոտ, նվաճումներ կան, իսկ մեզ մոտ, նվաճումները շատ ավելի քիչ են: Ինձ թվում է, վոր ձեր ճառախոսների ճառերի մեջ զգացվում էր նույնիսկ վորոշ ընկերական նախանձ, թե վորքան լավ կլինեք, յեթե մեզ մոտ, գյուղացի կոլտոգիկների մոտ յինեյին այնպիսի նվաճումներ, ինչպես ձեզ մոտ, Լենինգրադի,

Մոսկվայի, Դոնբասի, Խարկովի բանվորների մոտ:

Այդ բոլորը լավ է: Իսկ դուք զիտեք, թե այդ նվաճումներն ինչ նստեցին Լենինգրադի և Մոսկվայի բանվորներին, թե ինչ զրկանքներ կրեցին նրանք, վոր պետքի ձեռք բերեն վերջապես այդ նվաճումները:

Յես կարող եյի ձեզ պատմել վորոշ փաստեր բանվորների 1918 թվի կյանքից, յերբ ամբողջ շաբաթներով բանվորներին չեյին տալիս մի կտոր հաց, ել չենք խոսում մի և մեկի այլ մթերքների մասին: Այն ժամանակ լավագույն ուրերն այն ուրերն եյին, յերբ առողջվում էր տալ Լենինգրադի և Մոսկվայի բանվորներին $\frac{1}{8}$ -ալիս ֆունտ սև հաց, այն ել թուսպի հետ կլիսով խառը: Յեմ այդ շաբաթանակից վոչ թե մի ամիս և վոչ ել մի տարի, այլ յերկու տարի: Սակայն բանվորները համբերում եյին և չեյին հուսահատվում, վորովհետեւ նրանք զիտեյին, վոր կդան ավելի լավ ժամանակներ և նրանք կունենան վճարկան առողջություններ: Յեմ ինչ, դուք տեսնում եք վոր բանվորները չախալվեցին: Համեմատեցեք ձեր դժվարությունները և զրկանքները բանվորների կրած դժվարությունների ու զրկանքների հետ և դուք կտեսնեք, վոր

նրանց մասին չարժե նույնիսկ լուրջ խոսել:

Ինչ է պահանջվում նրա համար, վոր առաջ տանենք կոլտոգային շարժումը և ծավալենք ըստ ամենայնի կոլտոգային շինարարությունը:

Դրա համար պահանջվում է առնից առաջ, վոր կոլտոգների մոտ լինի միանգամայն ապահովված և մշակման համար պիտանի հող: Դա կա՞, արդյոք, ձեզ մոտ: Այո, կա: Հայտնի չէ, վոր լավագույն բոլոր հողերը հանձնվել են կոլտոգներին, հատուտապես ամբողջվել են նրանց: Ուրեմն կոլտոգիկները ըստ ամենայնի կարող են մշակել և բարելավել այդ հողը, չվախենալով, վոր հողը կարող է ուրիշի ձեռքն անել: Դրա համար պահանջվում է, յերկրորդ, վոր կոլտոգիկները կարողանան ոգտվել տրակտորներից և մեքենաներից: Իսկ նրանցից դուք ունեք, արդյոք: Այո, ունեք: Բոլորին հայտնի չէ, վոր մեր տրակտորային գործարանները և գյուղատնտ. մեքենա շինարարության գործարանները աշխատում են ամենից առաջ և գլխավորապես կոլտոգների համար, մատակարարելով նրանց բոլոր ժամանակակից գործիքները:

Դրա համար պահանջվում է, վերջապես, վոր կառավարությունը ըստ ամենայնի ոգնի կոլտոգա

յին գյուղացիներին և մարդկանցով, և ֆինանսներով, և չթողնի թշնամի դատարարներին հետևողներին քայքայելու կոլխոզները: Իսկ ձեզ մոտ կա՞, արդյոք, այդ պիսի կառավարութունը: Այո, կա: Նա կոչվում է բանվորա-գյուղացիական խորհրդային կառավարութուն: Յուր ինքն ինքն յերկիր, վերանորոգող կառավարութունն ոգներ վոչ թե կապիտալիստներին և կալվածատերերին, վոչ թե կուլակներին և այլ հա-րուստներին, այլ աշխատավոր գյուղացիներին: Աշխարհում չկա և չի յեղել այդպիսի յերկիր: Մի-այն մեզ մոտ՝ խորհրդային յերկ-րում գոյութուն ունի կառավա-րութուն, վորը ամբողջովին բան վորներին և գյուղացիներին, կու-խոզներին, քաղաքի ու գյուղի բոլոր աշխատավորներին կողմն է, ընդդեմ բոլոր հարուստներին և շահագործողների (ՅԵՐԿԱՐԱՏԵՎ ԾԱՓԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ):

Կնշանակե՞ ձեզ մոտ ամեն ինչ կա, վորպեսզի ծավալվի կոլխո-զային շինարարութունը և ձեռք բերվի լրիվ ադատադրում հին կա պանքներին:

2. ՄԵՐ ԱՌԱՋԻԿԱ ԽՆԴԻՐՆ Ե—ԴԱՐՁՆԵՆ ԲՈՒՆՈՒՄԻ ԿՈՒՍՈՋՆԻԿ-ՆԵՐԻՆ ՈՒՆԵՎՈՐ

ՅԵՐԿԱՐՈՐԴ ՀԱՐՑԸ՝ Ի՞նչ ենք ձեռք բերել նոր ուղում, մեր կու-խոզային ուղում և ինչ ենք մոտա-գիծ ձեռք բերելու մոտակա յեր-

Ձեզանից միայն մի բան է պա-հանջվում՝ աշխատել ազնվա-բար, բաժանել կոլխոզային հա-սույթներն ըստ աշխատանքի, պահպանել կոլխոզային ստացված չքը, պահպանել տրակտորներն ու մեքենաները, սահմանել ճիու-լավ խնամք, կառարել մեր բան-վորա — գյուղացիական պետու-թյան առաջադրանքները, ամրա պնդել կոլխոզները և դուրս չը-պրտել կոլխոզներին այնտեղ խցկված կուլակներին և յենթա-կուլակներին:

Դուք յերկիր կհամաձայնվեք ինձ հետ, վոր այնքան դժվար չէ հաղթահարել այդ գծավորու-թյունները, այսինքն աշխատել ազնվաբար և պահպանել կոլխոզա-յին ստացվածքը: Մանավանդ, վոր մեզ մոտ այժմ աշխատում էր վոչ թե հարուստներին և շահա-գործողներին համար, այլ ձեզ հա-մար, ձեր սեփական կոլխոզների համար: Դուք տեսնում եք, վոր կոլխոզային ուղին, սոցիալիզմի ուղին միակ ճիշտ ուղին է աշխա-տավոր գյուղացիների համար:

որ ապագայի գործ է, այժմ դու-խավոր հարցն այն չէ, թե մենք ինչ ենք ձեռք բերելու ապագա-ում:

Դիտավոր հարցն այն է, թե մենք ներկայումս արդեն ինչ ենք ձեռք բերել: Գյուղացիութունը կանգնել է կոլխոզային ուղու վը-րա: Այդ շատ լավ է: Սակայն ի՞նչ են ձեռք բերել նրանք այդ ուղում:

Շուշափելի ի՞նչ ենք ձեռք բերել մենք, գնալով կոլխոզային ու-ղով: Մենք ձեռք բերինք այն, վոր ոգնեցինք չքավորների միջի-նավոր մասսաներին մտնել կու-խոզները: Մենք ձեռք բերինք այն, վոր մտնելով կոլխոզները և ղարկելով այնտեղ յավագույն հո-գից և արտադրության յավա-ղույն գործիքներին, չքավորնե-րի միջինավոր մասսաները բարձ-րացան միջակներին մակարդակի վրա: Մենք ձեռք բերինք այն, վոր չքավորների միջինավոր մասսաները, վորոնք առաջ կիսա-բաղն էին ապրում, այժմ դար-ձան կոլխոզներում միջակներ, դարձան ապահովված մարդիկ: Մենք ձեռք բերինք այն, վոր վո-չնչացրինք գյուղացիների չե-րտավորումը — չքավորների և կու-լակների, ջախջախեցինք կուլակ-ներին և ոգնեցինք չքավորներին իրենց աշխատանքի տեղը դառ-նալու կոլխոզների ներսում, դառ-նալու միջակներ: Ինչպես եր դրու-թյունը կոլխոզային շինարարու-

թյան ծավալումից առաջ՝ չորս տարի օրանից առաջ:

Հարստանում և բարձրանում է յին կուլակները, աղքատանում և սնանկանում է յին չքավորնե-րը, դառնալով կուլակներին ստրուկներ: Դեպի կուլակներն ե-լին մաղցում միջակները և ա-մեն անգամ գահավիժում է յին ցած, յցնելով չքավորների շար-քերը՝ ի ուրախություն կուլակ-ների: Դժվար չէ հասկանալ, վոր այդ ամբողջ խառնակու-թյունից շահում է յին միայն կուլակ-ները և գուցե ուռճացածներից վո-մանք: Գյուղում յուրաքանչե-ր հարյուր տնտեսութուններից 3—5 կարելի յեր համարել կուլակա-յին, 8 կամ 10՝ ուռճացած տնտե-սություններ, 40—50 տնտեսու-թյուն միջակային և 35—ը՝ չքա-վոր տնտեսութուն: Ուրեմն գյուղ-ղացիական բոլոր տնտեսություն-ների ամենաբիչը՝ 35 տոկոսը կազմում է յին չքավորները, վո-րոնք ստիպված էին կրել կուլա-կային ստրկության լուծը: Յես արդեն չեմ խոսում միջակների օակավաղոր չեքտի յմասին, վո-րոնք կազմում է յին միջակ գյու-ղացիության կեսից ավելին, վո-րոնք իրենց դրությամբ բի: Բա-նով է յին տարբերվում միջակնե-րից և կուլակներից անմիջակա-նորեն կախված դրության մեջ է յին:

Մավախելով կոլխոզային շինա-րարությունը, մենք ձեռք բե-

րինք այն, վոր վոշնչացրինք
խառնաշփոթութիւնը և անարգա-
րութիւնը, ջախջախեցինք կու-
լակային ստրկութիւնը, չքա-
վորների այդ ամբողջ մասսան
ներգրավեցինք կոլխոզներին մեջ,
սովինք նրանց ապահոված դոյու-
թիւն և բարձրացրինք նրանց
միջնակների մակարդակը,
վորոնք կարող են ողովել կոլ-
խոզային հողից, կոլխոզների ոգ-
տին սահմանված արտոնութիւն
ներից, արակտորներով, գոյուզա
տնտեսական մեքենաներով:

Իսկ այդ ի՞նչ է նշանակում:
Այդ նշանակում է, վոր առնվա-
զըն 20 միլ. գոյուզացիական բնակ
չութիւն, առնվազն 20 միլ. չքա-
վորներ փրկել ենք աղքատացու-
մից և սնանկացումից, փրկել ենք
կուլակային ստրկութիւնից և
կոլխոզներին շնորհիվ դարձրել
ենք ապահով մարդիկ:

Դա մեծ նվաճում է, ընկեր-
ներ: Դա այնպիսի նվաճում է,
վորպիսին դեռ չի իմացել աշ-
խարհը և վորպիսին դեռ ձեռք չի
բերել աշխարհում վոչ մի պետու-
թիւն:

Ահա ձեզ կոլխոզային շինարա-
րութեան դործնական, չոշափելի
արդիւնքները, այն բանի ար-
դիւնքները, վոր գոյուզացիու-
թիւնը բռնել է կոլխոզների ու-
ղին:

Սակայն այդ միայն մեր առա-
ջին քայլն է, մեր ԱՄՍԱՅԻՆ նկա-

ճումը կոլխոզային շինարարու-
թեան ճանապարհին:

Սխալ կրկներ կարծել, թե
մենք պետք է կանգ առնենք այդ
առաջին քայլում, այդ առաջին
նվաճման վրա: Վոչ, ընկերներ,
մենք չենք կարող կանգ առնել
այդ նվաճման վրա: Առաջ շարժ-
վելու և կոլխոզները վերջնակա-
նապես ամբաջնելու համար
մենք պետք է անենք յերկրորդ
քայլը, մենք պետք է ձեռք բե-
րենք ՆՈՐ նվաճում: Ինչի՞ մեջ
է կայանում այդ յերկրորդ
քայլը: Դա կայանում է նրա-
նում, վոր ե՛լ ավելի բարձրաց-
նենք կոլխոզնիկներին, և՛ նախ-
կին չքավորներին, և՛ նախկին
միջնակներին: Դա կայանում է
նրանում, վոր ԲՈՂՈՐ ԿՈՒՆՈՋ-
ՆԻԿՆԵՐԻՆ ԴԱՐՁՆԵՆՔ ՈՒՆԵՎՈՐ:
Այո, ընկերներ՝ ունեւոր: (Յեր-
կարատե ծափեր):

Մենք այնպես արինք, վոր
կոլխոզների շնորհիվ չքավորնե-
րին բարձրացրինք միջնակ
ների մակարդակը: Այդ չափ լավ
է: Բայց այդ քիչ է: Մենք այժմ
պետք է այնպես անենք, վոր մի
քայլ ևս առաջ գնանք, վոր ոգ-
նենք բոլոր կոլխոզնիկներին և՛
նախկին չքավորներին, և՛ նախ-
կին միջնակներին բարձրանալ
միջնակ ունեւորների մակարդակը:
Դրան կարելի չէ հասնել և դրան
մենք պետք է հասնենք ինչ դե-

նով ել լինի (յերկարատե ծափա-
նալութիւններ):

Այժմ մեզ մոտ ամեն ինչ կա
մեր այդ նպատակին հասնելու
համար: Այժմ մեր մեք յաներն
ու տրակտորները վատ են ոգտա-
գործվում: Մեր հողը լավ չի մը-
շակվում: Բավական է միայն
բարելավել մեքենաների և տրակ-
տորների ոգտագործումը, բավա-
կան է՝ այն բարելավել հողի
մշակում և մենք այնպես կա-
նենք, վոր կմեծացնենք մեր
մթերքն ի քանակը յերկու-յե-
րեքանգամ: Իսկ այդ մեքենամայն
բավական է, վորպեսզի բոլոր
կոլխոզնիկներին դարձնենք կու-
լխոզային դաշտերի ունեւոր մշակ
ներ:

Առաջ ինչպես եր դրութիւնը
ուղեցածների նկատմամբ: Ուղե-
ցած դաշտայու համար հար-
կավոր եր նեղել հարկանքներին,
հարկավոր եր շահագործել նը-
րանց, ծախել նրանց թանգ, դը-
նել նրանցից եթան, վարձել
բատրակներինց վոմանց, կար-
դին շահագործել նրանց, կու-
տակել կապիտալ և ամրապնդ-
վելով՝ խցկվել կուլակների մեջ:
Իրոք, սրանով է բացատրվում,
վոր ուղեցածներն առաջ ան-
հատական տնտեսութեան ժամա-
նակ առաջ եյին բերում չքավոր
ների ու միջնակների անվտա-
հութիւնը և ատելութիւնը:
Այժմ դրութիւնն այլ է: Այժմ

պայմաններն ել այլ են: Վոր-
պեսզի կոլխոզնիկները դառնան
ունեւոր՝ այժմ յերեք չի պա-
հանջվում նեղել կամ շահագոր-
ծել, հարկանքներին: Այժմ հեշտ
էլ չէ շահագործել, վորեւէ մեկին,
վորովհետեւ մեզ մոտ այլևս չկա
հողի մասնավոր սեփականու-
թիւն, կամ կապալ, մեքենանե-
րը և տրակտորները պատկա-
նում են պետութեանը, իսկ կա-
պիտալ ունեցող մարդիկ այժմ
կոլխոզներում չեն կարող լինել:
Այդ կար, բայց հավիտյան
չքացավ: Վորպեսզի կոլխոզնիկ-
ները դառնան ունեւոր, դրա հա-
մար այժմ պահա ջվում է միայն
մի բան՝ աշխատել կոլխոզում
ազնվաբար, ճիշտ ոգտագործել
տրակտորները և մեքենաները,
ճիշտ ոգտագործել աշխատող ա-
նասունին, լավ մշակել հողը,
պահպանել կոլխոզային սեփա-
կանութիւնը: Յերեմն ասում
են՝ յեթե սոցիալիզմ ե՛լ ինչո՞ւ
աշխատել: Առաջ աշխատում ե-
յինք, այժմ աշխատում ենք, ժա-
մանակը չի՞ աշխատելու: Այո-
պիսի խոսքերն արմատապես սը
խալ են, ընկերներ: Դա լողրե-
րի փիլիսոփայութիւնն է և վոչ
թե ազնիվ մշակներին: Սոցիա-
լիզմը իսկի յել չի ժխտում աշխա-
տանքը: Ընդհակառակը, սոցիա-
լիզմը հիմնվում է աշխատանքի
վրա: Սոցիալիզմը և աշխատան-
քը իրարին անբաժանելի յեն:

Լեւոնը, մեր ուսուցիչը ասում էր՝ «Ով չի աշխատում, նա չի ուտում»։ Այդ ի՞նչ է նշանակում, ում դեմ են ուղղված Լեւոնի խոսքերը։ Շահագործողների դեմ, նրանց դեմ, ովքեր իրենք չեն աշխատում և ստիպում են ուրիշներին աշխատել և հարստանում են ուրիշների հաշվին։ Իսկ դարձյալ ո՞ւմ դեմ։ Նրանց դեմ, վորոնք յոգրություն են անում և ուղում են ապրել ուրիշների հաշվին։ Սոցիալիզմը պահանջում է վոչ թե տգործություն, այլ վորպեսզի բոլոր մարդիկ աշխատեն ազնվաբար, աշխատեն վոչ թե ուրիշների համար, վոչ թե հարուստների և շահագործողների համար, այլ իրենց համար, հասարակության համար։

3. ԱՌԱՆՁԻՆ ՆԿԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Իսկ այժմ թույլ տվեք անցնել մի քանի առանձին նկատողությունների։ Ամենից առաջ գյուղի մեր ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆՆԵՐԻ մասին։ Ձեր մեջ կան կուսակցականներ, բայց անկուսակցականներն ավելի շատ են։ Այդ շատ լավ է, վոր համադրումարում հավաքվել են ավելի շատ անկուսակցականներ, քան կուսակցականներ, վորովհետեւ ամենից առաջ հարկավոր է ներդրավել մեր գործին հենց այդ անկուսակցականներին։ Կան կոմունիստներ, վորոնք անկուսակցական

Յեւլ յեթե մենք աշխատենք ազնվաբար, աշխատենք մեզ համար, մեր կոլտոգների համար, ապա մենք այնպեւ կանենք, վոր մի յերկու-յերեք տարում կբարձրանենք բոլոր կոլտոգիկներին, և՛ նախկին չբավորներին, և՛ նախկին միջակներին մինչև ունեւորների մակարդակը, մինչև այժմարդկանց մակարդակը, վորոնք ոգտյում են մթերքներ/առատությամբ և վարում են մի անգամայն կուլտուրական կյանք։

Այժմ սրա մեջ է մեր մոտակա խնդիրը։ Դրան մենք կհասնենք և մենք դրան պետք է հասնենք ինչ գնով ել լինի (յերկարատեւ ծափախարություններ)։

կոլտոգիկներին մոտենում են բոլշևիկներն։ Սակայն կան նաև այնպիսիները, վորոնք պարծենում են իրենց կուսակցականությամբ և մոտ չեն թողնում անկուսակցականներին։ Այդ լավ չէ և վնաս է։ Բոլշևիկների ուժը, կոմունիստների ուժը կայանում է նրանում, վոր նրանք կարողանում են չընկալվել մեր կուսակցությունը միլիոնավոր անկուսակցական ակտիվով։ Մենք, բոլշևիկներն չենք ունենա այն անողությունները, վոր այժմ ունենք, յեթե չկարողանա

նայինք կուսակցության կողմը նվաճել միլիոնավոր բանվորներ և գյուղացիների միտահուսթյունը։ Իսկ դրա համար ի՞նչ է պահանջվում։ Դրա համար պահանջվում է, վոր կուսակցականները չմեկուսանային անկուսակցականներից, վորպեսզի կուսակցականները չփակվեյին իրենց կուսակցականությամբ, այլ ունենդրեյին անկուսակցականների մային, վորպեսզի նրանք վոչ միայն սովորեցնեն ին անկուսակցականներին, այլ և սովորեյին նրանցից։ Ձպետք է մոռալ, վոր կուսակցականները յերկնքից չեն ընկնում։ Ետք է հիշել, վոր բոլոր կուսակցականներն իրենք մի ժամաակ անկուսակցական են յեղել։ Եսոր նա անկուսակցական է, իսկ վաղը կլինի կուսակցական։ Ել ի՞նչ կարիք կա պարծենալու։ Մեր հին բոլշևիկների մեջ քիչ են գտնվի մարդիկ, վորոնք կուսակցության մեջ աշխատում են 20-30 տարուց իվեր։ Ձե՞ վոր մենք ինքներս մի ժամանակ ունեւոր պեւ անկուսակցական ենք յեղել։ Ի՞նչ կլինեյ մեր դրությունը, յեթե 20-30 տարի սրանից առաջ այն ժամանակվա կուսակցականները մեզ չթողնեյին մոռնալ կուսակցությանը։

Նորարար է, վոր մենք այն ժամանակ հեռու կմայինք կուսակցությունից մի շարք տարիներ։

Իսկ չե՞ վոր մենք՝ հին բոլշևիկներն՝ վերջին մարդիկը չենք, ընկերներ (ուրախ, կեցեալի, յերկարատեւ ծափեր)։

Ահա թե ինչու մեր կուսակցականները, այժմյան յերիտասարդ կուսակցականները, վորոնք յերբմի բարձրացնում են քեթը անկուսակցականների առաջ, պետք է հիշեն, յոր բոլշևիկին գեղեցիկություն է տալիս վոչ թե պարծենկոտությունը, այլ համբավությունը։

Այժմ՝ մի քանի խոսք ԿԱՆԱՆՑ ՄԱՍԻՆ, ԿՈԼԵՈՑՆԻԿՈՒՆԻՆԵՐԻ մասին։ Կանանց հարցը կոլտոգներում՝ մեծ հարց է, ընկերներ։ Յեւ գիտեմ, վոր ձեզանից շատերը թերադնահատում են կանանց և նույնիսկ ծիծաղում են նրանց վրա, բայց այդ սխալ է ընկերներ, լուրջ սխալ։ Խընդիրն այստեղ միայն այն չէ, վոր կանայք ընակչության կեսն են կաղմում։ Խնդիրը, ամենից առաջ այն է, վոր կոլտոգյին շարժումն առաջ քաշեց ղեկավար պատմողներում մի շարք հիանալի և ընդունակ կանանց։ Նայեցեք համադրումարին, նրա կաղմին և դուք կտեսնեք, վոր կանայք վաղուց արդեն առաջ են դնացել և դարձել են առաջավոր։ Կանայք կոլտոգներում՝ մեծ ուժ են։ Պահել այդ ուժը փոշու տակ՝ նշանակում է հանցադուր

ծությո՞ւն գործել: Մեր պարտա-
կանությունը կայանում է նրա-
նում, վոր կոխողներում առաջ
քաշենք կանանց և գործի զենք
այդ ուժի:

Իհարկե, մոտ անցյալում խոր
հրդային իշխանությունը մի փո-
քոր թյուրիմացություն ունե-
ցավ կոլխոզնիկուհիների հետ:
Որքան կովի մասին էր: Բայց
այժմ կովի հարցը շաղկապ է և
թյուրիմացությունը վերաց-
վել է (յերկարատև ծափահարու-
թյուններ): Մենք այնպես արինք,
վոր կոլխոզնիկների անտեսու-
թյունների մեծ մասն արդեն ու-
նի մեկական կով: Կանցնի դա-
ճյալ մի յերկու տարի և դուք
չեք գտնի մի կոլխոզնիկ, վորը
չունենա իր կովը: Իսկ մենք՝
բոլոր կոլխոզնիկները մեզ մոտ
ունենան մեկական կով (յերկա-
րատև ծափահարություններ):

Ինչ վերաբերում է կոլխոզնի-
կուհիներին, նրանք պետք է հե-
շեն կանանց համար կոլխոզների
ունեցած ուժի և նշանակության
մասին, պետք է հիշեն, վոր նը-
րանք միայն կոլխոզում ունեն
հնարավորություն հավասար
տեղ բռնելու տղամարդի հետ:
Առանց կոլխոզների՝ անհավասա-
րություն է, կոլխոզներում՝ հա-
վասարություն է: Թող այդ հի-
շեն ընկ- կոլխոզնիկուհիները և
թող նրանք պահպանեն կոլխոզա

յին իրավակարգն աչքի լույսի
պես (յերկարատև ծափահարու-
թյուններ):

ՅԵՐԿՈՒ ԽՈՍԳ ԿՈՄՅԵՐԻՏՆԵՐԻ
և ԿՈՄՅԵՐԻՏՈՒՀԻՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ:
Կոլխոզներում յերիտասարդու-
թյունը՝ մեր ապագան է, մեր
հույսը, ընկերներ: Յերիտասար-
դությունը պետք է փոխարինի
մեզ՝ ծերերիս: Նա մեր դրոշը
պետք է հասցնի հաղթական վախ-
ճանին: Գյուղացիների մեջ քիչ
չեն ծերերը, վորոնք ծանրաբեռ-
նված են հին բեռով, ծանրաբեռ-
նված են հին կյանքի սովորու-
թյուններով և հիշողություննե-
րով: Հասկանալի չէ, վոր նը-
րանց միշտ չի աջողվում հասնել
կուսակցությանը, խորհրդային
իշխանությանը: Այլ է մեր յե-
րիտասարդությունը: Նա աղատ
է հին բեռից և յերիտասարդու-
թյունն ամենից հեշտ է յուրաց-
նում լինիսյան ավանդները:
Հենց այդ պատճառով էլ նա կոչ-
ված է առաջ մղելու յետամնաց-
ներին և տատանվողներին: Ծիշա
է, նրա գիտելիքները քիչ են:
Ստիպան գիտելիքները ձեռք են
բերվում: Այսօր չկան, վաղը կը
լինեն: Ուստի խնդիրը կայանում
է նրանում, վոր սովորենք և
զարգյալ սովորենք լենինիզմը:
Ընկեր կոմյեթիսներ և կոմյեթի-
սուհիներ, սովորեցեք բոլորից-
մը և առաջ մղեցեք տատանվող-
ներին: Քիչ էսոսեցեք, աշխույժ

շատ աշխատեցեք, և ձեր գործն
ըստ ամենայնի լավ կլինի (ծա-
փեր):

Մի քանի խոսք ՄԵՆԱՏՆՏԵՍՆԵ
ՐԻ մասին: Այստեղ մենատեսե-
ների մասին քիչ խոսեցին: Սա-
կայն այդ դեռ չի նշանակում,
վոր նրանք աշխարհում այլևս
չկան: Վոչ, չի նշանակում: Մե-
նատեսներ կան և նրանց չի
կարելի հաշվի չառնել, վորով-
հետև նրանք հանդիսանում են
մեր վաղվա կոլխոզնիկները:
Յեռ գիտեմ, վոր մենատեսներ
րի մի մասը վերջնականապես այ-
լատեցվել և և տարվել սոյեկուլյա-
ցիայով: Յերևի դրանով է բազա-
սրվում, վոր մեր կոլխոզնիկնե-
րը մենատեսներին խիստ ջո-
կելով են ընդունում կոլխոզնե-
րի կազմի մեջ, իսկ յերբեմն նը-
րանց իսկի յեղ չեն ընդունում:
Այդ, իհարկե, ճիշտ է և այստեղ
առարկություն չի կարող լինել:
Բայց կա մենատեսների մի ու-
րիշ ավելի մեծ մաս, վորը սպե-
կուլյացիայով չի պարապում և
իր հացն ստանում է ազնիվ աշ-
խատանքով: Այդ մենատեսներե-
րը գուցե դեմ չեն լինի մտնել
կոլխոզ: Սակայն նրանց խանգա-
րում են՝ մի կողմից իրենց տա-
տանումները կոլխոզային ուղու
ճշտության վերաբերյալ, իսկ
մյուս կողմից՝ այն կատարի վե-
րաբերվումը, վոր այժմ կա կոլ-
խոզնիկների մեջ անհատական

ներքի դեմ: Իհարկե, հարկավոր
է հասկանալ կոլխոզնիկներին և
մտնել նրանց դրության մեջ:
Այս տարիներում նրանք քիչ գր-
կաններ և հեգնանքներ չեն կը-
րել անհատականների կողմից:
Սակայն այստեղ վիրավորանք
և հեգնանքը վճռական նշանակու-
թյուն չպետք է ունենան: Վաս-
նե այն ղեկավարը, վորը չի կա-
րողանում մոռանալ վիրավորա-
նք և վորն իր զգացումները կոլ-
խոզային գործի չահերից ավե-
րի բարձր է դասում: Յեթե դուք
ուզում եք ղեկավար լինել՝ դուք
պետք է մոռանաք առանձին մե-
նատեսների ձեզ հասցրած վի-
րավորանքը: Յերկու տարի օրա-
նից առաջ յես Վոլգայից նամակ
ստացա մի այրի գեղջկուհուց: Նա
դանգատվում էր, թե նրան չեն
ուզում ընդունել կոլխոզ և պա-
հանձնում էր ինձանից ոգնու-
թյուն: Յեռ հարցում արի կոլ-
խոզին: Կոլխոզից ինձ պատաս-
խանեցին, վոր նրանք չեն կա-
րող ընդունել նրան կոլխոզ, վո-
ր վհետե նա վիրավորել և կոլխո-
զային ժողովրդ: Ինչո՞ւմն է բա-
նը: Նրանում, վոր գյուղացիներ-
րի ժողովում, վորտեղ կոլխոզ-
նիկները իրենք էլ, իհարկե, մենա-
տեսներին մտնել կոլխոզ,
այդ այրին՝ վորպես պատաս-
խան կոչին՝ բանից դուռն է գա-
լիս, բարձրացրել և իր փեշը և
աթել՝ ահա ձեզ, ստացեք կոլխո-

1007
33065-2618

դը (ուրախ կեցողութեամբ, ծի-
ծաղ) : Անտարակույս՝ նա սխալ
է վարվել և վիրավորել է ժողո-
վը, սակայն կարելի՞ չէ, ար-
դյոք, նրան մերժել և չընդու-
նել կոլխոզում, յեթե նա մի տա-
րի հետո անկեղծորեն փոշմանել
է և խոստովանել իր սխալը :

Յեռ կարծում եմ, վոր նրան
չի կարելի մերժել : Յեռ այդպե-
սի զբեցի կոլխոզին : Այրու ըն-
դունեցին կոլխոզում : Յեւ ի՞նչ :
Յեւ այժմ նա աշխատում է կո-
խոզում վոչ թե վերջին, այլ ա-
ռաջին շարքերում (ծափեր) : Ա-
հա ձեզ դարձյալ մի որինակ, վո-
րը ցույց է տալիս, վոր յեթե դե-
կամարներն ուղում են մնալ իս-
կական դեկամարներ՝ պետք է
կարողանան մոռանալ վիրավո-
րանքը, յեթե այդ պահանջում է
գործի շահը : Նույնը պետք է ա-
սել, նաև մենատնտեսների մա-
սին ընդհանրապես : Յեռ դեմ չեմ,
վորպեսզի կոլխոզների մեջ ըն-
դունեն ընտրութեամբ, բայց յեռ
դեմ եմ, վորպեսզի կոլխոզները
մտնելու ճանապարհը փակեն
անխտիր բոլոր մենատնտեսների
առաջ : Դա մեր, բուլգիկյան քա-
ղաքականութեան չէ : Կոլխոզ-
ները չպետք է մոռանան,
վոր իրենց վերջերս մենատնտե-
սներ էին :

Վերջապես՝ մի քանի խոսք Բե-
ջեՆՉՈՒԿԻ ԿՈԼԽՈԶՆԻՆԵՐԻ ՆԱ-
ԽԱԿԻ ՄԱՍԻՆ :

Այդ նամակը տպագրւեց և
դուք պետք է, վոր կարդացած
լինեք : Անտարակույս՝ լավ նա-
մակ է : Նա վկայում է այն մա-
սին, վոր մեր կոլխոզներին
մեջ ընչ չեն փորձված և զիտա-
կից կազմակերպւելները և կոլխո-
զային գործի աշխատողները,
վորոնք մեր յերկրի պարծանքն
են : Սակայն նամակի մեջ մի սր-
խալ տեղ կա, վորին վոչ մի
կերպ չի կարելի համաձայնել :
Խնդիրն այն է, վոր Բեդենչու-
կի ընկերներն իրենց աշխատան-
քը կոլխոզում պատկերացնում
են վորպես համեստ աշխատանք
և դրեթե անշան, իսկ յերբեմն
յերեք արշինանոց ճառեր ասող
ճառախոսների ու առաջնորդնե-
րի աշխատանքը՝ մեծ և ստեղծա-
դործական աշխատանք : Կարե-
լի՞ չէ, արդյոք, համաձայնվել
դրա հետ : Վոչ ընկերներ, դրա
հետ վոչ մի կերպ չի կարելի հա-
մաձայնվել : Այստեղ Բեդենչուկի
ընկերները թույլ են տվել սխալ :
ձնարավոր է, վոր նրանք այդ
սխալը թույլ են տվել համես-
տութեամբ : Սակայն սխալը մո-
ռում է սխալ, անցել են այն մա-
մանակները, յերբ առաջնորդնե-
րը պատմութեան միակ ստեղծող
ներն էին համարվում, իսկ բան-
վորները և գյուղացիները հաշ-
վի չենին առնվում : Այժմ ժողո-
վուրդների և պետութեանների
բաղդը վճռում են վոչ միայն ա-

ռաջնորդները, այլ ամենից առաջ
և գլխավորապես՝ միլիոնավոր
աշխատավորների մասնաճիւղերը :
Մանց աղմուկի ու շառաչի գոր-
ծարաններ ու ֆարրիկաներ կա-
ռուցող, հանքեր ու յերկաթու-
ղային, կոլխոզներ ու սովխոզ-
ներ կառուցող, կյանքի բոլոր
տարիքներն ստեղծող, ամբողջ աշ-
խարհին կերակրող ու հագցնող
շանվորներն ու գյուղացիները-
ահա թե ովքեր են նոր կյանքի
հսկական հերոսները և ստեղծող
ները : Ինչպես յերեւում է այդ մա-
սին ժողացի, են մեր Բեդենչու-
կի ընկերները : Լավ չէ, յերբ մար-
տիկ գերագնահատում են իրենց
ուժերը և սկսում են պարծենալ
իրենց արժանիքներով : Այդ տա-
րում է դեպի հպարտութեան,
իսկ հպարտութեան լավ բան
չէ : Բայց ավելի վատ է, յերբ

մարդիկ սկսում են թերադնակ-
տել իրենց ուժերը և չեն տեմ-
նում, վոր իրենց «համեստ» և
«աննկատելի» աշխատանքը ի-
րոք մեծ և ստեղծագործական
աշխատանք է, վորը վճռում է
պատմութեան բաղդը :

Յեռ կուզեմ, վոր Բեդենչուկի
ընկերները հաժանութեան տա-
լին այս իմ փոքրիկ ուղղմանը
իրենց նամակին :

Յեկեք վերջացնենք այստեղ,
ընկերներ : (Յերկարատե ծափա-
կարութեամբ, վորոնք անց-
նում են ովացիայի : Բոլորը վա-
հի յեմ կանգնում և վոզդուճում
են : Ստալինին : Դաիլիճում,
յալում են բացականչութեամբ
ենր՝ «Կեցցե՛ր են» : ՍՍՍՐԻՆԸ,
«Ուտա՛» : «Կեցցե՛ր առաջալի կոլ-
խոզնիկը» : «Կեցցե՛ր մեր առաջ-
նորդ ընկ. ՍՍՍՐԻՆԸ» :

ՀԱՐՎԱԾ՝ՅԻՆ ԿՈԼԽՈՋՆԻԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹ. ԱՌՁԻՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ԴԻՄՈՒՄԸ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՍԻՈՒԹՅԱՆ ԲՈԼՈՐ ԳՅՈՒՂԱՑԻ ԿՈԼԽՈՋՆԻԿՆԵՐԻՆ

Մենք բռնաբար ԿՈԼԽՈՋՆԵՐԻ ՀԱՐՎԱԾՆԵՐԻՆ, ՀԱՎԱԾՆԵՐԻ ՄԵՐ ՄԵԹ ՍԵՐԻՐԻ ԶՐՆԵԶՐԻ ԺՆՆԵՐԻՆ ԲՈՒՋԻՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄՆԵՐԻՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄՆԵՐԻՆ, ՄԵՐ ԽՈՍՔԸ ԳԻՄՈՒՄ ԵՆ՝ 262, ԸՆԿԵՐ ԿՈԼԽՈՋՆԻԿՆԵՐԻՆ:

ԸՆԿԵՐՆԵՐ:

Մասնաւոր ե գարունը, յերկրորդ հոգաւորական առաջին դասընդ: Ամեն մի սովորող, ամեն մի ՄՏ կայան, ամեն մի Կոլխոզ իր բոլոր ուժերը այժմ պետք ե առ գարնանացանի որինակելի նախապատրաստմանը: Ամբողջ ուշադրութիւնը հարկաւոր ե մեխել այստեղ:

Մեզ՝ Կոլխոզնիկներէս համար ան մի առանձին գարուն ե: Թեպետ սովորողները ե Կոլխոզներն արդեն մտնում են չորրորդ ցանքային կամպանիան վորպէս վրձնական իշխող ուժ գյուղատնտեսութեան մեջ, սակայն այժմյան գարունը չի կարելի չափել խնդիրներէ հին չափանիւշով:

Առաջին տարիները, առաջին հնգամյակի տարիները բոլորապէս նրա համար ելին, վոր

կառուցեց, ստեղծեց Կոլխոզներ, միավորեց նրանց մեջ չքա վոր միջակ գյուղացիութեան հիմնական մասսաներին: Ամեն մի նոր Կոլխոզ ամենից առաջ աշխատում եր արկելի շատ հող յուրացնել, արկելի շատ ցանել:

Ինչո՞ւ: Նրա համար, վոր միա վորակելով Կոլխոզներէ մեջ ե հզոր աջակցութիւն ստանալով պետութեանից հանձին ՄՏ կայաններէ, աշխատավոր գյուղացիներ վերջապէս գագին իրենց մեջ ուժ, վորը հնարավորութիւն տը վեց նրանց դուրս գալու սակավահողութեան մագիլներէ, վորից մեր հայրերը ե պապերը դարբնով տառապել են, ե վորից մենք նույնիսկ խորհրդային իշխանութեան ժամանակ մնայով մենատնտեսներ՝ լրիւ չկարողացանք ազատվել:

Ընց առ պատճառով ել մենք՝ գյուղացիներս անցած յերեք տարին, առաջին յերեք Կոլխոզային դարունը գործադրեցինք նրա համար, վոր վորքան կարելի յե արկելի շատ ընդարձակեց ցանքային տարածութեանը: Յեղատուին հնգամյակի վերջում մենք, կոմունիստական կուսակցութեան ե խորհրդային իշխանութեան ղեկավարութեամբ ու ոգով յաւատարմութեամբ 200 հազար Կոլխոզներ, ընդարձակեցինք մեր ցանքային տարածութեանը 30 միլիոն հեկտարով: Յեթե ներկայումս յուրաքանչյուր մենատնտեսին ընկնում ե 3, 2 հեկտար ցանք, ապա ամեն մի Կոլխոզնիկ ընկնում ե արդեն վեց հեկտարից արկելի:

Յեղ այժմ, ընկեր Կոլխոզնիկներ, յեկել ե ժամանակը ցույց տալու, ինչպէս առում են՝ ապրանքի յերեսը: Կոլխոզները կառուցվել են, սակավահողութեան մասին այլևս չի խոսվում, սեռութեանը մեղ տվեց այնքան հող, վորքան մենք ուզեցինք, վորքան կարող ելինք վարել, ցանքային տարածութեանը արդեն բավական ընդարձակվել են: Ավելին ուզելու այլևս կարիք չկա: Հարկավոր ե մտածել ուրիշ բանի մասին, լծվել մի ուրիշ գործի: Այժմ ժամանակն ե մտածելու մեր գաղտնի բերքատուութեան բարձրացման մասին, կոլ-

խոզներ յեկամտի բարձրացման մասին:

Այժմ խորհրդային իշխանութեան իրավունքն ունի մեղ հարցնելու՝ «Ինչպիսիք, ձեզ տրված ե բավական հող. դուք ստացել եք 150 հազ. տրակտոր ե 100 հազար ներով գանազան ամենատնտեսական մեքենաներ: Ամեն ոք բանավորեց ձեզ համար պատրաստում են հարյուրավոր նոր տրակտորներ, կոմբայներ, ավտոմոբիլներ, վերջին յերկու յերեք տարում մենք ձեզ տվել ենք միլիարդ ուսւլիներէ վարել, յեր դուք վառելի ելիք կանոնաւոր, այդ յերեք տարում պետութեանը ձեզ տվել ե տասնյակ միլիոններով փութ անտոկոս սերմային ե պարենային փութատուութեան: Տասնյակ հազարավոր ագրոնոմներ, տեխնիկներ ե կադակերպիչներ ուղարկվել են՝ ձեզ ոգնելու: Վերջապէս, վորքեք բան արե՞ք, թե վոչ կուլակից ե կուլակային ստրկացումից ազատագրվելը, վորը դարբնով ծծել ե աշխատավոր գյուղացիութեան բոլոր հոգեկոթը»:

Յեղ կառավարութեանը, ե կուսակցութեան իրավունքն ունեն այժմ հարցնելու մեղ՝ Կոլխոզնիկներէս, թե մենք ինչպէս ենք գտնվել այդ աջակցութեանից, արդյոք ազնվաբար աշխատե՞լ ենք, վոր պետական պետութեան յուրաքանչյուր ուսւլին բաղմունք

պատկենք մեր աշխատանքով մի
քանի տասնյակ անգամ, վոր
դարձնենք մեր կոլխոզները խիստ
յեկամատավոր տնտեսութուններ,
վորոնցից և պետութեանն ոգուտ
լինեն, և կոլխոզնիկի կյանքն
անընդատ բարելավվեն, արդյոք
ազնվաբար կատարող՝ ենք մեր
պարտավորութունները պետու-
թեան առաջ, վորն այնքան շատ
ուժ և հոգատարութիւն և ցույց
տվել, վորպեսզի մեր գլուղացու
կյանքը դարձնի վերջապես մարդ
կային:

Ահա թե, ընկերներ, այժմ հար
ցըն ինչպե՞ս և դոված: Յե՛վ ներ-
կա դարնանք մենք կոլխոզնիկ-
ներս լուրջ պատասխան ենք տա-
լու նրան և գործով ցույց ենք
տալու, թե ինչի ընդունակ ենք,

ԿՈԼԽՈԶՆԵՐԸ ԴԱՐՁՆԵՆԷ ԲՈԼՅՎԻԿԱԿԱՆ, ԶԱՄԱՆՔԵՐ ԿՈՒԼԱԿԻՆ

Հարկավոր է այժմյանից ինչ-
պե՞ս հարկն և խիստ տնտեսա-
կան կարգ ու կանոն մտցնել
մեր կոլխոզներում և կոլխոզա-
յին դաշտերում: Յե՛կել է ժամա-
նակը լուրջ մտածելու աշխա-
տանքային հաստատուն կարգա-
պահութիւն սահմանելու, կոլ-
խոզնիկների մեջ լուրջութիւնը
և գործաշըտմունքը քննելու մա-
տին: Հարկավոր է ամենաոգոս-
կալի պատերազմ օկսել անտնտե-
սավարութեան, վնասարարու-

ինչի պետքական ենք: Այստեղ
միայն «Հնորհալաւութեամբ» չի
կարելի սահմանափակվել:
Դուք յերեւի բոլորդ կարգացել
եք Բեզենչուկի կոլխոզնիկների
նամակը ընկ. Ստալինին այն մա-
տին, թե ինչ են տվել կոլխոզ-
ները գլուղացիներին: Արդարա-
ցի նամակ է, վորի տակ մենք
լաւադւոյն կոլխոզների ներկա
յացուցիչներս՝ ամբողջովին կա-
րող ենք ստորագրել: Յե՛վ ահա
ինչպե՞ս վոր աշխատում են Բե-
զենչուկի մեր ընկերները, ինչ-
պե՞ս վոր պայքարում են նրանք
իրենց կոլխոզների ամբողջան
համար, այժմ նույնպե՞ս պետք է
աշխատենք և պայքարենք մենք
բոլորս, յուրաքանչյուր աղնիվ
կոլխոզնիկ:

Թյան և Գողության դեմ կոլխոզ-
ներում, հանուն կոլխոզային սե-
փականութեան ամբողջական:
Մի՛թե մեզ համար, կոլխոզ-
նիկներիս համար խայտառակու-
թիւն չե, յերբ, որինակ՝ միկ-
չե այժմ քիչ չեն այնպիսի կոլ-
խոզները, վորոնց դաշտերում
ավելի շատ մոլախոտ կա, քան
թե հաց: Մենք՝ յավագուհն կոլ-
խոզների ներկայացուցիչներս՝
այսօր ամբողջ յերկրի առաջ
հարց ենք տալիս յետամնաց կոլ-

խոզնիկներին՝ ե՛ր Ի՞նչ ԶՊԵՍ Ե,
ՎՈՐ ՎԵՐՁԻՆ ՏԱՐԻՆԵՐՍ ՄԵՆԲ
ԿԱՐՈՂԱՑԱՆԲ ՀԱՂԹԵԼ ՅԵՎ ՎՈ-
ՉԸՆԶԱՑՆԵԼ ՄՈԼԱԽՈՑԵՐԸ, ԻՍԿ
ՁԵՁ ՄՈՏ ՆՐԱՆԲ ՎՈՉ ՄԻԱՅՆ
ՉԵՆ ՎՈՉՆԶԱՆՈՒՄ, ԱՅԼ ԸՆԴ-
ՀԱՍՈՒԱԿՆ ԱՎԵԼԻ ՅԵՆ ԲԱԶՄԱ-
ՆՈՒՄ:

Ձե՛ք վոր մոլախոտերը վոչըն-
չանցնելու համար աղնիվ աշխա-
տանքից բացի, սեփական տնտե-
սութեան մասին հոգ տանելուց
դատ ուրիշ վոչինչ չի պահանջ-
վում, միայն թե սիրտդ ցովի
ընդհանուր գործի համար: Դաչ-
տում՝ մոլախոտն այնտեղ է,
ուր կոլխոզում կուլակային աղ-
բը շատ է: Այդ աղբը մաքրելուն
պե՞ս, մեր շարքերի մաքրվելուց
հետո դաշտում կկորչեն նաև մո-
լախոտերը, կարծեք թե չեն ել
յեղել:

Իսկ ի՞նչպե՞ս կարող են չլինել
մոլախոտեր, յեթե ասենք կոլ-
խոզի վարչութեան մեջ խցկվել է
վնասարարը, կուլակը կամ սպի-
տակ գվարդիականը՝ նա դիտ-
ամբ ձգձգում է սերմերի հավա-
քը, ամբարում է սերմերն ան-
պետք չենքերի մեջ, շտեմարան-
ների մոտ դիտամբ պահակ չի
կանգնեցնում, չի կատարում
«Եմֆոնդի հաշվառումը, արգե-
լուկում է հացահատիկի դոտմը,
ախտահանում: Իսկ բարեխիղճ,
աղնիվ կոլխոզնիկները և հարկա-
ծայինները, վորոնք ամենայն-

տամնաց կոլխոզում անգամ կան
տասնյակներով, տեսնում են
այդ բոլորը և լուրմ, կարծե՞ս
այդ նրանց չի վերաբերում:

Կամ որինակ՝ մի վորե՛կ վնա-
սարար ցանկու՛ս երմի նորման
դիտամբ աշխատն քիչ է սահմա-
նում, վոր մոլախոտերն անխու-
սափելիորեն վոչնչացնում են
կուլտուրական ցանքերը, և մի-
թե չեն տեսնում և չեն հասկա-
նում բոլոր կոլխոզնիկները և
հարկածայիններն այդ թմբ:
Սակայն փոխանակ բռնելու այդ
վնասարարի ոճիքից և հանձնե-
լու նրան ժողովրդի դատաստա-
նին, լուրմ և կատարում են վը-
նասարարական կարգադրու-
թիւնը, կարծե՞ս այդ նրանց չի
վերաբերում:

Կատարվում է վար ու ցանքը:
Մի վորե՛կ կոլխոզնիկ գնում է
գութանի յետից հենց այնպե՞ս,
և այդպիսի աշխատանքից հե-
տո շարունակ բաց տեղեր են մը-
նում: Յե՛վ այստեղ հետո մոլա-
խոտեր ի՞նչպե՞ս կարող են չլի-
նել: Այդ տեսնում է կողքին աշ-
խատող աղնիվ կոլխոզնիկը, նույն
նիսկ հարկածայինը և լուրմ է,
կարծե՞ս չի հասկանում, վոր նր-
ման սարսափի հետևանքով եր
բոլոր ցանքերը, իր ամբողջ հար-
կածային աշխատանքը վոչնչա-
նում է:

Կամ թե ասենք մի մարդ տա-
նում է ցանիչ մեքենան: Մի բո-

որ ցանում ե, մյուս բոլոր իր
զրպանն ե դնում: Իսկ հետո չե-
սմանա, թե ինչ ե աշխույ ցան-
ված՝ ցորեն, թե՞ մոլախոտ:
Յեվ դարձյալ տեսնում են մար-
դիք, կարծեք թե ազնիվ մար-
դիկ են, վորոնք իրենք յեր-
բեք իրենց թույլ չեն տա, բայց
լուսմ են, կարծես չեն հասկա-
նում, վոր այդ գողը հենց իրենց
զրպանից ե հանում:

Ընկերներ, մինչև յ՞րբ պետք
ե լուր, թաղցնեք մնասարարեն-
քին, լողերներին, ժուլիկներին,
գողերին ե կուլակային-սպիտակ
գվարդիական մյուս թափթփուկ-
ներին: Մենք այս հարցը տալիս
ենք ձեզ, ազնիվ կոլտոգնիկնե-
քին, մեր հարվածային ընկեր-
ներին: Յերբ մենք մենատնտես-
ներ եյինք, մեզ համար միև-
նույն եր, թե ինչ ե անում ե
ինչպես ե աշխատում հարևանը:
Նույնիսկ, ընդհակառակը, յեր-
բեմն ուրախանում եյինք, վոր
հարևանի գործը վատ ե գնում,
վոր նա վատ ե ցանում ե վոչ
ժամանակին, վոր ժամանակին
չի հավաքում: Շատերն աշխա-
տում եյին ոգտվել հարևանի օր-
խաներից: Իսկ այժմ չե՞ վոր
մենք կոլտոգի մեջ ենք, ընդ-
հանուր տնտեսություն ունենք:
Այժմ կոլտոգնիկների մի մասի
վատ աշխատանքը կործանում
ե վոչնչացնում ե մյուս կոլտոգ-
նիկներ լավ աշխատանքը ե

ամբողջ կոլտոգինն ընդհանուր
առմամբ: Յեվ մի՞թե բարեխիղճ
կոլտոգնիկը, մի՞թե հարվածա-
յինն էր, լուրջ ունի այժմ լուր,
չմիջամտել իր հարևանի աշխա-
տանքին:

Ինչ ոգուտ, վոր դու հարվա-
ծային ես, ազնիվ կոլտոգնիկ,
աշխատում ես լավ, յեթե քո
չուրջը մի քանի լողերն ե գո-
ղեր քո աշխատանքը ե ամբողջ
կոլտոգը քամուն են տալիս:

Մի՞թե Հյուսիսային Կովկա-
սում, կամ Ուկրաինայում կամ
Ներքին Վոլգայում քիչ են ան-
պիսի կոլտոգնիկներ ե հարվա-
ծայիններ, վորոնք իրենց կոլ-
տոգներում աշխատում եյին ամ-
բողջ տարին առանց դադարի,
իսկ հետո մնացին դատարկաձե-
ռն, ե բացի այդ, խայտառակ-
վեցին ամբողջ յերկրի առաջ,
քանի վոր մնացած կոլտոգնիկ-
ները լողերություն եյին անում ե
վատնում կոլտոգային գույքը,
իսկ կոլտոգն ընդհանուր առ-
մամբ չեք կատարել իր պարտ-
քը պետության առաջ:

Ո՞վ ե ուրեմն մեղավոր: Հենց
իրենք են մեղավոր, վորովհե-
տե թողին, վոր իրենց վրա ծե-
ծաղեն կուլակը ե յենթակուլա-
կը, լողեր ե գողը, վորոնք յա-
վում են ե վատնում կոլտոգային
սեփականությունը:

Ամեն մի ազնիվ կոլտոգնիկ,
ամեն մի հարվածային պետք ե

պատասխանատու լինել վոչ մի-
այն իր համար, այլ ե առնվադն
իր ամենամոտիկ հարևաններից
մի տասնյակի համար, վորոնք
ընկեր են աշխատանքում: Մի-
այն այն ժամանակ, յերբ նա,
ազնվաբար աշխատելով ինքը,
կաշխատի, վոր իր շուրջը մյուս
տասը հողին նույնպես աշխուրհեն
աշխատեն, միայն այն ժամա-
նակ, յերբ նա անխնա կմերկաց
նի վնասարարներին, կուլակին
րին, ժուլիկներին, գողերին,

չարամիտ գործալքողներին ե կը
կարողանա բարձրացնել նրանց
դեմ մյուս ազնիվ կոլտոգնիկնե-
րին ե չի լուր, մատենի արան-
քով չի նայել բոլոր խայտառա-
կությունների միայն, միայն այն
ժամանակ նա կուրենա իրա-
վունք կրելու հարվածայինի
արժանի կոչումը, միայն այն
ժամանակ նա կուրենա աշուղու-
թյուն, միայն այն ժամանակ
վոր չեն կորչի հարվածայիննե-
րի աշխատանքները:

ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ ԱԾԽԱՏԱՆԲԱՅԻՆ ԿԱՐԳԱՊԱՆՈՒԹՅԱՆ

«Ոյ չի աշխատում, նա չի ու-
տում»: Մրանք Լենինի խոսքերն
են: Յեվ այս կանոնը կոլտոգների
համար սահմանեց խորհուրդնե-
րի համաժողովներական ճուրջ հա-
մադրումը: Այժմ մենք առաջա-
վոր կոլտոգնիկներն, բանվորնե-
րի հետ միասին, կուսակցության
"Լ կառավարության հետ միասին
հայտարարում ենք՝ ոյ չի աշ-
խատում կամ թե բարեխիղճը
չի աշխատում, նա մեր ուղեկիցը
չե, նա տեղ չունի աշխատավորա-
կան կոլտոգային բնառներում,
նա խորհրդային իշխանության
նեցուկը չե, այլ մեր թշնամու՝
կուլակի ե վնասարարի նեցու-
կը:

Մեր ուժը, մեր յերկրի, մեր
իշխանության, բանվորա-դու-
րացիական ուժը, սոցիալիզմի

ուժը նրա մեջ ե, վոր բանվորնե-
րի ե աշխատավոր դուրացիներն
րի միջև դուրսբյուրն ունի ա-
մուր միություն:

Մենք բանվորների հետ միաս-
ին, նրանց ղեկավարությամբ
տապալեցինք ցարական-կաշխա-
տիական լուծը: Բանվորնե-
րի հետ միասին, նրանց ղեկավա-
րությամբ, մենք ջախջախեցինք
ե հիմնականում ամենակարեւոր
հացահատիկային ռազոններում
արդեն լուծարքի յենթարկեցինք
կուլակությունը, վորպես դատա-
կարգ: Բանվորների հետ միաս-
ին, նրանց ղեկավարությամբ,
մենք պայքարեցինք առաջին հըն-
դամյակի պլանի կատարման հա-
մար, կառուցեցինք կոլտոգներ:
Յեվ այժմ աշխատելով կոլտոգ-
ներն ամբողջապես համար, վոր

պետի գարձանն քոլոր կոլիտո-
ները բարձր յիկամտաբեր անտե-
սություններ, մենք պետք է սո-
վորենք բանվորներին, որինակ
վերցնենք նրանցից:

Յեւ ահա մենք, հարվածային
կոլիտոնիկներս, Կարմիր մայրա-
քաղաքում հանդիպեցինք հարվա-
ծային բանվորների հետ, նրանց
մոտ հյուր յեղանք՝ գործարան-
ներում, ֆաբրիկաներում: Ձա-
նաղան գործերի մասին շատ խոր
հեցինք, շատ տեսանք և լսեցինք:
Նրանք ևս յեղան մեր համադու-
մարում և խոսեցին իրենց աշո-
ղությունների մասին: Յեւ ահա
թե ինչ յեղակացութիւն ենք
հանում՝ մենք ընկեր կոլիտոնիկ
ներս: Բանվորներից յետ ենք մը
նում, շատ ենք յետ մնում մեր
աշխատանքում:

Տեսեք, թե առաջին հնգամյա
կոմ ինչպիսի աշխատանք են օա-
վալել բանվորները: Վորքան
ֆաբրիկաներ, փորքան նոր գոր-
ծարաններ են կառուցել: Մեր
բանվորա-դյուղացիական յեր-
կիրն այժմ ունի սեփական ծանր
արդյունաբերութիւն, տրակտոր
ների, ավտոմոբիլների, կոմ-
բինների սեփական գործարան-
ներ: Մենք այժմ մեր յերկրում
կարող ենք արտադրել ամեն տե-
սակ մեքենաներ: Մեր բանվոր
ընկերները հերոսաբար աշխա-
տում են, չխնայելով իրենց ու-
ժերը: Այստեղ ամեն մի ֆաբրի-

կայում, ամեն մի գործարանում,
ամեն մի նոր կառուցման մեջ,
ամեն մի ցեխում, ամեն մի բեր-
դադում սոցմրցում և հարվա-
ծամտութիւն կա: Աշխատանքը
դա յե, ընկեր կոլիտոնիկներ:
Այստեղ մենք սովորելու յենք:

Մենք դարձյալ բանվորներից
սովորելու յենք հատկապէս աշ-
խատանքային կարգապահու-
թիւն: Այստեղ լողրի գլուխ չեն
յուղում: Այստեղ նրա վրա մատե-
րի արանքով չեն նայում, ինչ-
պէս մեղ մոտ. կոլիտոնում: Բան-
վորների մոտ ուրիշ կարող ու կա-
նոն եւ մի գործալքում, ընդամե-
նը մի գործալքում՝ և աշխատան-
քից դուրս, հետո չարամիտ գոր-
ծալքողին կեռ տարի փոշ մի տեղ
չեն ընդունում: Իսկ ով կընդունի,
նա դատի կհանձնի: Բացի այդ,
գործալքողից առնում են հացի
գրեռնիք, վորպեսդի նա-գործալ-
քողը չկարողանա պետական գը-
նով իր համար հաց և ուրիշ մը-
թերքներ գնել: Իսկ յեթե գոր-
ծալքողը բնակարան եւ ստացել
այն գործարանից, վորտեղ նա
աշխատում եր, նրան հանում
են նաեւ բնակարանից:

Ահա, ընկերներ, ինչքան
խիստ են պահպանում աշխար-
դապահութիւնը բանվորները:
Այդ պատճառով եւ նրանց գործե-
րը լավ են, այս պատճառով եւ
մենք ունենք տրակտորներ: Յեւ
ճիշտն ուսենք, առանց քաշվելու

դժվար եր ընկեր բանվորների աշ-
քերին նայել, յերբ նրանք մեզ
հարցնում ենին, թե ապա մենք՝
կոլիտոնիկներս ինչպէս ենք պա-
հում աշխարհապահութիւնը:
Յեւ մենք տասնյակ հաղարավոր
հարվածային կոլիտոնիկների
անունից, բոլոր աղնիվ կոլիտո-
նիկների անունից հանդիսավոր
խոսում ենք տալիս ամբողջ բան-
վոր դասակարգին բոլրէիկ: Բան-

վորի պէս կարդ ու կանոն մտը
նեյ կոլիտոնիկներում, նման ամուր
աշխատանքային կարգապահու-
թիւն սահմանել, ինչպէս վոր
մեր ընկեր բանվորները սահմա-
նել են իրենց մոտ ֆաբրիկանե-
րում և գործարաններում: Մեր
չարքերում այլևս տեղ չպետք է
ունենան լողրը, գործալքողը,
սարսուռայինը: Կոլիտոնում նա
չպետք է ունենա վոշ մի կտոր
հաց, վոշ եւ անկյուն: Մեզ մոտ
կան կոլիտոնիկներ, փորոնք սո-
վորաբար ցանքի ժամանակ գը-
նում են թափառելու ամբողջ
յերկրում, իսկ հետո բերքա-
հավաքի և կարի ժամանակ վե-

րադառնում են կոլիտոն, վրա յեն
թափվում, ինչպէս մորեխ, և հա-
վըաակում են կոլիտոնային ունեց-
վածքը: Այդ կոլիտոնիկներն ա-
մեն տեսակ գործալքողներից ա-
վելի վատ են: Կոլիտոնները պետք
է ընդունեն վորոշում, վոր նը-
ման թափառաչըլիկները տեղ
չունեն կոլիտոնում, վոր նման
չըլմովիկներն իրաւունք չունեն
կոլիտոնից յեկամուտ ստանալու:

Մենք կոշ ենք անում բոլոր աղ-
նիվ կոլիտոնիկներին այս դրոշի
տակ ծախելով դարնանացանի
բոլրէիկյան նախապատրաստու-
մը: Մենք այժմ հաղարավոր լա-
վադոյն կոլիտոնիկների անու-
նից պահանջում ենք մոցնել ա-
մեն մի կոլիտոնում ամենախիստ
կարդ ու կանոնը, ամենահաստա-
տուն աշխարհապահութիւնը,
փոխադարձ վերահսկողութիւն
տակ առնել ամեն մեկի աշխա-
տանքը, վորպեսդի դարնանը լի-
նենք զինված, վորպեսդի ցանքը
կատարենք որինակելի ձեով, հո-
ղը մշակենք լավբակ կերպով և
ստանանք բարձր բերք:

ՄԱՎԱՆԵՐ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ, ՄԵՐՄԵՐԸ ՀԱՎԱՔԵՆԸ ՍՄԲՈՂՋՈՎԻՆ

Մենք հայտարարում ենք հան-
քապետութիւններին, յերկրամա-
սերի, մարդերի, շրջանների, ՄՏ
կայանների, սովխոզների և կոլ-
խոզների համախորթնական

մրցակցութիւն ամենաբարձր
բերքատուութիւն համար, մենք
կոշ ենք անում մեր առաջավոր
հանրապետութիւններին և մար-
դերին՝ Թաթարիային, Արիմի-

Մոսկովայի մարզին, Միշին Վոլ-
գային, Կաբարդին — Բալկա-
րյան մարզին, Արևմտյան Սիբի-
րին և Կենտր. Սևաստոպոլ մարզին
գլխավորել մրցակցող հանրապե-
տություններին, յերկրամասերի
ու մարզերի շարքերը և տանել
ներանց գեպի հաղթանակ:

Դաշնակից բոլոր հանրապետ-
ւթյուններին, յերկրամասերի,
մարզերի, շրջաններին, ՄՏ կա-
յաների և սովխոզներին դժով
մենք հայտարարում ենք յերկ-
րորդ հնգամյակի առաջին դար-
նան հարվածայիններին, լավա-
դույն աշխատանքի հարվածային
ներին, բարձր բերքի հարվածա-
յիններին կանչ:

Բոլոր ուժերը հարկավոր և
առաջ դարձնանք մեր հաղթանակի
ձեռով կատարելու, կոլխոզների
ամուր աշխարհապահության,
դաբնան աշխատանքների բարձր
վորակի համար մղվող պայքա-
րին:

Սմեն մի հարվածային, ամեն
մի բարեխիղճ կոլխոզինի պար-
տավոր և ամենից առաջ հող տա-
նել այն մասին, վոր ապահովի
իր կոլխոզը սերմերով:

Մեկ մոտ կան դարձյալ այնպի-
սի կոլխոզներ, վորոնք հույս ու-
նեն, վոր նրանց պետք է սերմեր
տա պետությունը, իսկ իրենք
սերմերի մասին չեն հոգում:
Ենթե հարցնում ենք նրանց, թե
միշտ յե՞րբ և շարունակվելու

այդ խայտառակությունը: Մենք
ներանց հարցնում ենք այն պատ-
ճառով, վոր պետական հատիկը-
այդ մեր հատիկն է, այդ լավա-
դույն կոլխոզներին հատիկն է:
Մենք աշխարհար կառարկենք
մեր պարտավորությունները պե-
տության առաջ, լավադույն հա-
տիկը հանձնեցինք հացամթերում
ներին դժով, իսկ այժմ դուք յետո
մենաց կոլխոզները, վոր թողիք դ-
ղերին, ժուլիկներին և ամեն տե-
սակ կուլակային թափթիվունե-
րին հափշտակել հատիկը, դուռ-
նալ հացը, ուղում եք պատրաստ
ձեռով ստանալ պետական երկա-
տոցներին այն, ինչ վոր մենք
աղնվորեն հանձնել ենք պետու-
թյանը բանվորներին և Կարմիր
բանակը կերակրելու համար: Ին-
չո՞ւ, վոր ուրեմով: Միշտ յե՞րբ
և շարունակվելու այդ անկար-
գությունը: Իհարկե, մեր պետու-
թյունը կաշխատի ռզնել այն շր-
ջաններին, վորոնք վնասվել են
անբերրիությունից: Սակայն մի
չե՞ յե՞րբ պետք է լավադույն կու-
լխոզինները յերես տան յետամը-
նաց կոլխոզիններին, վորոնք
թույլ են ավել գողներին ու ժո-
ւրիկներին, լողներին ու վնա-
սարարների գողանալ իրենց ա-
ռատ բերքը: Վերջ կլինի՞, ար-
դյոք:

Այդպես չի կարելի, բնկեր կ'ը-
լանի իրեն:

Յեթե դուք ձեզ մոտ ձեր
կոլխոզներում թույլ եք տալիս,

վոր ուղում և ձեռքը կ'սխի հա-
տարակալան դրոպներ, մենք
բուլեիկյան կոլխոզներն վոր վո-
գի թույլ չենք տա և չենք, թող-
նի ձեռքը կ'սխի վոր մեր, վոր էլ
պետության դրոպներ: Մենք այս
հայտարարում ենք աշխարհով
մեկ և պահանջում ենք կա-
ռավարությունից և կուսակցու-
թյունից թույլ չառալ ախտի
վոր մի մեղմացում:

Լինում է ժամանակ, յերբ հար
կարևոր է, վոր պետությունն ող-
նի. ասենք պատահել է անբերրի
ուժյուն, յերաշտ կամ մի ուրիշ
տարրերային աղետ: Յեկ խորհրդ
գալին իշխանությունն ինքն իր
սեփական նախաձեռնությամբ
միշտ ողնել և և ողնում է վնաս-
ված գյուղացիներին, վորովհե-
տե նա մեր բանվորա — դյուղա-
ցիական իշխանությունն է: Սա-
կայն անբերրիությունն անցյալ
տարի յեղել է միայն մի քանի

շրջաններում: Իսկ կոլխոզներին
մեծ մասը, վորոնք աղնվաբար
աշխատել են և պահպանել հասա-
րակական բերքը վատնումից, այ-
ժմ վատ չեն ապրում և հացա-
մթերումներին պահել կատարել
են, սերմերն ամբարել են, անա-
սուններին համար կերել պաշար
են, տեսել և ամեն մի աշխրի հա-
մար ստացել են 10-ից մինչև 15
ֆ. հաց: Իսկ այն կոլխոզները,
վորոնք թողել են, վոր կուլակ-
ները և յենթակուլակները
գողանան հացը, չեն կատարել
հացամթերումների պահել և մը-
նացել են առանց սերմերի, թող
այժմ մեղադրեն իրենց: Հո չենք
կարող սարգեպարել նրանց սեր-
մերով նրա համար, վոր նրանք
հրամցում են լողներին, թող-
նում են, վոր գողերը և ժուլիկ-
ները գողանան կոլխոզային ու-
նեցվածքը և չեն կատարում ի-
րենց պարտավորությունները պե-
տության առաջ:

ՆԱԽԱԴԱՏՐԱՍՏԵՆԳ ՑՐԱԿՏՈՐԸ ԳԱՐՆԱՆ ԶԱՍԱՐ

Սերմերի հավաքի հետ միասին
այժմյանից հարկավոր է լուրջ
կերպով նախապատրաստել ար-
րակտորները ցանքին: Վորոշ
կոլխոզներում գանգառվում են,
վոր տրակտորները յերեմն լավ
չեն աշխատում: Սակայն հարկա-
վոր է քննել, թե ինչն է տրակ-
տորների, մաս աշխատանքի
պատճառը:

Վերցնենք մի այսպիսի հաց-
արդյոք, բոլոր կոլխոզներն ել
կարող են յերաշխավոր լինել ի-
րենց տրակտորիստների համար:
Մենք պատասխանատու աշխա-
տանքի համար, արդյոք, լավա-
դույն և փորձված մարդկանց
ենք նշանակում: Վոչ, բնկեր-
ներ, մեկ մոտ դեռ ևս կան այն-
պիսի կոլխոզներ, ուր չեն հաս-

կանոնում կամ չեն ուղղում հասկա նայ, վոր յեթե տրակտորը թան- ղարժեք մեքենա յե ապա նրա Վոտ հարկավոր ե կանգնեցնել, արժեքավոր մարդկանց:

Մեզ մոտ կոլխոզներում հա- ճախ այսպես ե պատահում. ա- սենք մի պատանու ուղարկել են բրիգադ, վորպես հերկող կամ ցանող, նա այնտեղ վոչինչ չի շինում, թամբայություն ե ա- նում, աշխատանքից փախչում: Այնուհետև նրան ուղարկում են մի վորեւս ուրիշ աշխատանքի կամ մի ուրիշ բրիգադ: Նա այն- տեղ եւս բան չի շինում, փախչում ե գործը: Նոր միայն միտում են՝ «Դարձնենք նրան տրակտորիստ, ուղարկենք տրակտորային դա- սընթացքները, գուցե նա այն- տեղ ուղղվի»: Իսկ հետո իրենք՝ ուղարկողները մնում են դարձա- ցած, «Թե ինչո՞ւ մեզ մոտ տրակ- տորները մատ են աշխատում, մեքենաները ջարդվում են, նոր մաները չեն կատարվում, չեն վա- րում, այլ միայն քերում են դե- տինք»: Ուրեմն, ընկերներ, ո՞վ ե այստեղ մեղավոր, յեթե վոչ ինքներս:

Սրան հարկավոր ե ավելաց- նել, վոր մեր գեո չջախջախված թշնամիները՝ կուլակները, վնա սարարները, սպիտակ գվարդիա կանները չառ լավ հասկանում են, թե ինչ ե տրակտորը կոլխո-

զի համար: Նրանք շատ լավ են հասկանում, վոր յեթե կամաց, աննկատելի կերպով փախցնեն տը- րակտորները, հաճախակի պարա- ղուրդներ տան, աշխատանքի վատ վորակ տան, ապա կարե- լի յե վոչ միայն քայքայել կոլ- խոզը, թուլացնել նրա ուժը, աճն տեսությունը, այլ ե կարելի յե կռվեցնել կոլխոզնիկին բան- վորի հետ՝ «Թե տրակտորները վատ են աշխատում, վորովհե- տե բանվորներն են վատ չե- նել»:

Յեվ այդ նպատակով մեր թըշ- նամիներն աշխատում են կամ ի- րենք խցկվեն ՄՏ կայանները, տրակտորիստների շարքերը, կամ թե մտցնեն այնտեղ իրենց մարդկանց: Հիշեցեք այն դեպքը, վոր նկարագրում են Բեդենչուկի կոլխոզնիկները րնկ. Ստալինին դրած նամակում:

«Կուռնակա գյուղում, ալատ- մում են նրանք, բարդ կախիչը յերկու տարի շարունակ վոչ մի կերպ չեր աշխատում. Ուղղում էլին թե չե՝ մյուս օրն ե եթ նո- րից կանգնում եր: Յեվ այդ հողի վրա գյուղում ագիտացիա սկսվեց ՄՏ կայանի գեմ, միա- ժամանակ նաև արդյունաբերու- թյան ե բանվորների գեմ: ՄՏ կայանից գայիս են մարդիկ՝ տեխնիկներ, մեխանիկներ, քան- դում են մեքենան, գնում են ուրաքանչյուր մասը, վոչինչ

չեն կարողանում հասկանալ: Սո- վորակա կախիչ ե, բայց չի աշ- խատում: Յեվ միայն վերջում նոր գլխի ընկան՝ «Թե ապա ո՞վ ե կախիչի բրիգադերը»: Բանից դուրս յեկավ՝ նույն Կուռնակե- կայի ամենաթուևդ կուռակն ե»:

Ահա թե, ընկերներ, մենք առա- ջին հերթին վորտեղ ենք փնտը- լու պատճառը, թե ինչո՞ւ տրակ- տորները տեղ-տեղ վատ են աշ- խատում: Յեվ այժմ, պատրաստ վելով դարնանք, սոուզենք տը- րակտորիստների շարքերը, ջո- կենք իրոք լավագույններին, աղ- նիվներին, կոլխոզային գործին նվիրված աշխատողներին ե մե- այն նրանց վստահենք տրակ- տորների աշխատանքը: Պահան- ջենք նրանցից, վոր նրանք ուս- ումնասիրեն տրակտորային գոր- ծը բարելավողներն ե այս դարնանք ցույց տան հարվածային աշխա- տանք: Ապահովենք ջրի անխա- փառ մատուցումը, վառելիքի ե յուղելու նյութերի մատուցումը տրակտորներին: Յեվ այդ գոր- ծում, ընկերներ, հարկավոր ե նշանակել սոուզված մարդկանց: Մեզ մոտ տրակտորները վորքան ժամանակ պարապ են մնում այն պատճառով, վոր ջրի թամբա լուծյուն ե անում կամ դիտ- մամբ, կուլակի ցուցմունքով, վիճեցնում ե աշխատանքը: Իսկ վո՞րքան դեպքեր են լինում մեզ

մոտ, յերբ վնասարարներն ա- վաղ են լցնում քսելու յուղի կամ վառելիքի մեջ:

Այդ բոլորը, ընկեր կոլխոզնի- աներ, այժմյանից հարկավոր ե հաշվի առնել, յեթե մենք ուղղու- ենք ստանալ բարձր բերք ե բար- ձր յեկամուտ:

Միաժամանակ մենք դիմում ենք նաև ՄՏ կայանների բան- վորներին:

Ընկերներ, ձեր շարքերում ես ամեն ինչ տեղին չե: Ձեզ մոտ ել են խցկվել թշնամիները: Ձեր շարքերում ել կան գործալքողներ ե լողողներ: Մեզ թվում ե, վոր դուք նրանց հետ առայժմ շատ մեղմ եք վարվում, ինչպես մեր կոլխոզներից չատերը: Մեզ հայ- տնի յե, վոր ձեզ մոտ արհեստա- նոցներից հաճախ դողանում են ե՝ գործիքներ, ե՝ յերկաթ, ե՝ բաբիս: Այստեղից ել հաճախ լավ չի լինում տրակտորների նո- րոգման վորակը: Դուք այժմ մեղանից վոչ պակաս պատա- խանատու յեք դարնանացանի աջողության համար: Ուրեմն, յեկեք միասին արժատահան ա- նենք այդ բոլոր ալյանդակու- թյունները:

Վերջապես մենք դիմում ենք քաղաքային Փարբիկանների, գործարանների ե յերկաթուղի- ների բանվորներին, առաջին հերթին նրանց, վորոնց կուսակ- ցությունը ե կառավարությունը

Հանձնարարել են պատրաստել և ժամանակին փոխադրել դարնանը հարկավոր գյուղատնտեսական մեքենաները և հատկապես տրակտորները պահեստի մասերը:

Ընկերներ, դուք մեզանից ապիլի բով գիտեք, թե յուրաքանչյուր մեքենայի համար ինչ արժեք ունեն պահեստի մասերը աշ

խատանքի յեռ ու ղեռի ժամանակ, յերբ մեզ մոտ դարնանը թանդ և լինում ամեն մի ժամը, ամեն մի րոպեն, յերբ, ինչպես ասում են, մի ուրիշ տարի արժի: Յեւ մենք խնդրում ենք ձեզ հուպ տալ ինչպես հարկավոր և, իսկ մենք այս անգամ այս դարնանը կաշխատենք Հմնալ ձեր պարտքի տակ:

ՁԻՈՒՆ—ՎՍՏԱՅԵԼԻ ԽՆԱՄԸ

Այժմ խոսենք ձիու մասին, կենդանի լծկանի մասին: Յեթե մենք լուրջ պայքար ենք մղում բերքատվության բարձրացման համար, մեր կոլխոզների յեկամի մեծացման համար, աշխատյանից հարկավոր և պատրաստել ձիուն դարնան համար: Ձի կարելի աշխատել միմիայն աղյուսակորներով, թեկուզ մեզ մոտ լինի վոչ թե 150, այլ 300 կամ 500 հազար հատ, այն էլ դարնանը: Յերբ մենք կառուցում եյինք կոլխոզներ, կուլակն եր, վոր աշխատի մի հերյուրանք տարածեց, թե մի բան, վոր կոլխոզներում կլինեն տրակտորներ, ապա ձի մեզ հարկավոր չե և ինչ կարիք կա մտածել նրա մասին: Կուլակը գիտեր ինչպես հարվածել: Յեւ մեղքերս ինչ թաղցընենք—չսխալեց: Գտնվեցին շատ կոլխոզնիկներ, վորոնք ընկան նրանց թակարդը:

Բայց այժմ անգամ կուլերեր կարծես թե պետք և տեսնեն, վոր գյուղատնտեսության մեջ նույն իսկ այն ժամանակ, յերբ մեր կոլխոզները կլինեն մեքենայացված 100 տոկոսով, այնուամենայնիվ առանց ձիու վոչինչ չե լինի: Վերցնենք որինակ՝ դաբունը, այստեղ մեզ համար ամեն մի ուրը, ամեն մի ժամը թանդ և: Ձյունը դեռ չհալված, կոլխոզնիկները պետք և արդեն դաշտ մեկնեն, իսկ տրակտորն աղ պահին, մանուսանդ անիվային տրակտորը, դաշտում չե կարող աշխատել: Այստեղ միայն ձին կարող և ողնել: Տնտեսության մեջ ընդհանրապես քիչ չեն լինում աշխատի գեղքեր, յերբ հարկավոր և տրակտորն արագ կերպով փոխարինել ձիով:

Իսկ յեթե հաշվենք, թե խոշոր տնտեսության մեջ զանազան փոխադրությունների համար վոր

քան լծկան և հարկավոր, պարզ կլինի, վոր կոլխոզում ձին տրակտորից վոչնչով պակաս նշանակութուն չունի: Իսկ այժմ, յերբ մեզ մոտ դեռ այնքան ել շատ տրակտորներ չկան, ընդհանրապես առանց յավ ձիերի դժվար և: Յեւ մեր ջապես մենք՝ կոլխոզնիկներս չպետք և մոռանաք, վոր լավ ամբախում ձիեր հարկավոր են նաև մեր յերկրի աշխատանքյան համար, մեր Կարմիր Բանակի համար: Ահա այստեղ և, վոր հասկանալի յե դառնում, թե ինչ եր ուղում կուլակը, յերբ նա քարոզում եր՝ «Թեք ձիուն, պետությունը մեզ կտա տրակտորներ»:

Յեւ, իրոք, շատ կոլխոզներ թեքցին ձիու վրա: Այդ կոլխոզներում ձիապան լինելը իրապապակ բան եր համարվում, տեղտեղ այժմ ել աշխատե և: Կոլխոզային ձիերին ախոռում խնամելու համար նշանակվում եյին ամենատանպետք մարդիկ, ուղարկում եյին այնտեղ տուգանվածներին, իսկ կուլակին հենց այդ եր հարկավոր: շատ կոլխոզներում նա այդ մարդկանց միջոցով իր ձեռքը մեկնեց գեղի ախոռներն ու կոլխոզային ձիերը, և ձիերն սկսեցին ընկնել, սառկել, հիվանդանալ, սկսեց կերերի հափշտակությունը, լծասարքի փշացումը և ուրիշ: Հանցադործություններ:

Կուլակցությունը և կառավարությունը կոլխոզներից շատ անգամ են պահանջել պայքար մղել այդ հանցադործությունների դեմ, որինակելի ձեռով խնամել ձիերին: Շատ կոլխոզներ արդեն արել են, բայց մի քանիսը դեռ մինչև այժմ չեն տեսնում, վոր նրանց ախոռներում մինչև այժմ կուլակները և փնասարքներն են տերություն անում:

Մենք հարցնում ենք այդ կոլխոզնիկներին, թե յերբ տարիսրանից առաջ ձեզանից քանիսը ձի չունեյին և որ ու գիշեր յերադում եյին, վոր մի կերպ ձեռք բերեն դոնե մի լլար ձի: Յեւ ահա այժմ, յերբ դուք կուլակցության ու կառավարության լե նինյան քաղաքակառության շերտերի ստացաք կոլխոզում ձեր տրամադրության տակ տանակ և հարյուրավոր յավ ձիեր, դուք վոչինչ ալելի խելոք բան չարիք և կուլակների ու վնասաբարքների հոգաարությանը հանձնեցիք այդ ձիերին: Դուք ստորացնող և ամոթալի համարեցիք ձիապանի աշխատանքը: Ի՞նչի նման և այդ, ընկերներ:

Այժմ կոլխոզում ձիապանը, ինչպես և տրակտորիստը—դա ամենապատվավոր և պատասխանատու աշխատանք և: Հասկացեք այդ: Ում ձեռքին կոլխոզային ձի կանրա ձեռքին և նաև ձեր դաշտերի բերքը և ձի յեկամու

Այժմ դուրսն աշխարհս կընթա-
նա. մինչև մարտի 15-ը, այսին
քին դեռ նախքան ցանքը յուրա-
քանչյուր կոլտնոյի կհանձնվի հա-
ցահատիկ հանձնելու պարտա-
թողութիւն ըստ մշակույթների,
ցուց տալով, թե վոքքան և
յիւրը հարկավոր է հանձնել: Յեւ
ահա թող այժմ ամեն մի կոլտնոյ
պլանավորի իր բերքը: Ուղղում
ես աշխուրի համար ավելի շատ
հացահատիկ ունենալ, ցանկը
քո կոլտնոյային դաշտերն ամբող-
ջովին և ժամկետին, լաւ մշա-
կիր հողը, վոքնաքրու մոլախո-
տերը, պարտադրութեւ հողը դո-
մադրով կամ հանքային պարար-
տանքով թերով և ժամանակին
հավաքիր, այն եւ արանց կո-
րուստների, խնամքով կալիւր,
չթողնես դողանան հացը: Յեւ
ըստ պարտաթղթի պետութեանը
հացահատիկ հայթայթելուց և
սերմային ֆոնդեր ամբարներուց
հետո հացը կոլտնոյում բաժա-
նիր միայն ըստ աշխուրերի, մի
թողնի լողերին և գործաւորներին
ապրել աղնիվ կոլտնոյիկի հա-
վին և կատանաւ այնպիսի յեկա
մուտ, վորի մասին անհատա-
կան տնտեսութեան ժամանակ
չեղ եւ կարելի չեղաւ:

Չե՞ վոր կառավարութեանը և
կոտակցութեանը այս տարի
կոլտնոյների համար սահմանել
են ամեն մի հեկտարից հացահա-
տիկ տալու այնպիսի ցածր նոր-
մաներ, վոր ամենայնիւրտա-

տարե, դեռ չամբացած կոլտնոյն
անդամ հետադարձութեամբ կարող է
կատարել: Իսկ յեթե կոլտնոյը չի
ուղի աղնաւար աշխատել և կու-
լակի խաղաղիքը կդառնա, այս-
տեղ արդէն խոսքը կարճ կլինի՝
ցանքի պետական պլանը կատա-
րել ես, թե վոք, միւսն է, և
դու պարտաթողութեւ ստանալու
յես ցանքային այն տարածու-
թեան հաշվով, վորը ցուց եր
տոյեյ պետական պլանը:

Յեւ մենք այսօր հաղարավոր
առաջաւոր կոլտնոյների կողմից
վոքնաքրում ենք կառավարու-
թեան և կոտակցութեան այդ վո-
րոշումը: Մենք հաւատացած
ենք, վոր ամեն մի աղնիվ կոլ-
տնոյիկ կմիացնի մեզ իր ձա-
նը, քանի վոր այդ վորոշումը մե
ծացնում է աղնիվ կոլտնոյիկներ-
ի ուժերը նրանց պայքարի
մեջ՝ ընդեմ կուլակային և վնա-
սարար տարրերի, վորոնք խցի-
վել են կոլտնոյները: Այդ վորո-
շումը կատարել բոլոր կոլտնոյե-
րին, ինչպէս հարկն է մացնել
կարգ ու կանոն տնտեսութեան
մեջ, բարձրացնել բերքաւորու-
թեանը, բարելաւել աշխատան-
քը: Նա կողնի դեռ ևս թույլ,
դեռեւ չամբացած կոլտնոյներին
արագութեամբ ամբանալ: Նա
վերջապէս նոր խթան կհանդիսա-
նա սոցիալականութեան և հարկա-
ծայնութեան համար կոլտնոյե-
րում:

ԼԵՆԻՆՅԱՆ ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆԸ—ՄԵՐ ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆՆ Ե, ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ—ՄԵՐ ԻՇԽԱՆՈՒ ԹՅՈՒՆՆ Ե

Ընկեր կոլտնոյիկներ, կա՞,
արդյոք, մի վորեւե տեղ և յե-
ղե՞լ է, արդյոք, անցյալում մի
ուրիշ այնպիսի կոտակցու-
թեան, վորպիսին է բոլշեիկնե-
րի կոտակցութեանը, մի ուրիշ
այնպիսի իշխանութեան, վորպի
սին է խորհրդային իշխանու-
թեանը, վորն այնպէս հոգ տա-
ներ աշխատավոր դուռացիների
մասին: Տեսե՞ք, թե ինչ է կա-
տարվում, ինչպէս են ապրում
չեղավոր և միջակ դուռացի մե-
ր խորհրդային յերկրի սահմաննե-
րից դուրս:

Մենք եւ չենք խոսում այնպի-
սի յետամնաց յերկրների մասին,
ինչպիսին է որինակ՝ Չինաստա-
նը, վորտեղ դուռացիներին հա-
րատահարում են և սեփական,
և արտասահմանյան կալվածա-
տերերն ու ղեկերաւները, ուր
դուռացիներն աշխատում են
դրեթե նախապատմական գոր-
ծիքների ոգնութեամբ և անտա-
նելի ու մաշող աշխատանքի տակ
հաղարներով մեռնում են սովից,
ուր հարկերը դուռացիներին
զջրում են տառնյակ տարիներ ա-
ռաջ: Վերցնենք արեւմուտի
Յեւրոպայի և Ամերիկայի յեր-
կրները, ուր արտադրում են և
արահտորներ, և կոմբայներ, և

աշխատավորներ, և ուրիշ շատ
շան մեքենաներ: Ինչպէս են ապ-
րում աշխտեղ աշխատավոր դուռ-
ացիները: Չորս տարե իշխում
է կալիւրաւորական յերկրնե-
րում ճշմարտամբ: Գյուղատնտե-
սական մթերքների գներն այն-
քան ցածր են, վոր դուռացին
նույնիսկ իր աշխատանքը չի կա-
րողանում արդարացնել: Նա իր
հողը դրավ է գնում կալվածա-
տիրոջ մոտ կամ բանկում, սա-
կայն տոկոսները չի կարողանում
վճարել: Նա իր հին պարտքը
դեռ չի վճարել կալվածատիրոջը
կամ բանկին, վորից նա դե-
նել է իր հողը: Այդ պարտքերի
տոկոսներն աճում են, կառա-
վարութեանը բարձրացնում է
հարկերը, իսկ հացի և գյուղա-
տնտեսական մուտք մթերքների
գներն ալեյի ու ավելի յեն ընկ-
նում: Վերջիվերջ գալիս են իշ-
խանութեանը, դրանցում
խանութեանը, և աճում
են նրա ամբողջ գույքը և աճում
դի հանում: Մնալով անոթեան,
տանց գործի, վորովհետեւ ճշմա-
րամի պատճառով վոք քաղաքում,
վոք եւ դուռում չի կարելի աշ-
խատանք գտնել, մեղիոնավոր
աշխատավոր դուռացիներ ի-
րենց ընտանիքներով, վորք յե-

ընդհանրութիւնը սկսում են թափա-
ռել:

Կապիտալիստական կարգերի
ծանոթ պատկերը, վորը ծանոթ
է մեզ, գյուղացիների հին սերուն
դին, վորը ծանոթ է ըստ մեր սե-
փական նախահնչարարական
կյանքի, յերբ իշխում եր և ճշն-
շում մեզ ցարը, կալվածատերը,
կուլակը, տերտերը և ուրյադ-
նիկը: Մեր յերեխաներն արդեն
չգիտեն, իրենց չեն ել յերեւա-
կայում այդ հավիտենական սար-
սափը, վաղվա որդի առաջ հալի
տենական դողալը, այդ մշտա-
կան սարսափը առանց մի կտոր
հացի մնալու և սովամահ լինե-
լու հնարավորութիւնը: Այժմ
կոլխոզներում սկսել են մոռա-
նալ գյուղացու այդ նախկին
սարսափելի կյանքը:

Այդ լավ է, թեպետ հարկավոր
չէ բոլորովին մոռանալ հինը:
Մեր նոր կոլխոզային կյանքը,
մեր նոր կյանքն առանց կալվա-
ծատերերի ու բանկերների, ա-
ռանց կուլակների ու կապիտա-
լիստների գնվել և լավագոյն
բանվորների ու գյուղացիների
արդունով, տասնյակ հարյուր
հազարավոր լավագոյն բուլձիկ
շերի կյանքի գնով: Յեւ մեր մեջ
քիչ չեն այնպիսիներ, վորոնց
վրա մինչև այժմ դեռ չեն անցել
ցարական, կալվածատիրական,
գեներալական, կոլչակյան մը-
րակների առաջացրած սպիտե-

րը: Ուրեմն հարկավոր է գնա-
հատել նաև այն զոհերը, վոր
արվել են այն պայքարում, վոր
վել է մեր խորհրդային իշխանու-
թյան համար, վորը մեզ գյուղա-
ցիներին դուրս բերեց ազատ
մարդկային կյանքի լայն ճանա-
պարհը:

15 տարի կոմկուսի ղեկավա-
րութեամբ մենք կառուցում ենք
կյանքը: Յեւ այսօր մենք առ-
բողջ գյուղացիութեան անունից
կարող ենք համարձակ ասել՝
դործնականում մենք ստույգ-
ցինք և խորհրդային իշխանու-
թյունը և բուլձիկների կուսակ-
ցութիւնը: Այդ իշխանութիւնը
մերն է: Այդ կուսակցութիւնը
մերն է: Մերն է այս բոլորը,
մեր հարազատն է, վորի համար
մենք պարտաւոր ենք ում հետ ու-
զես և յերբ ուղեւ կովել մինչև
լիւր հաղթանակը:

Կոմունիստները յերբեք չեն
վախենում ասել ճշմարտութիւն
նրն ամբողջ ժողովրդի առաջ,
ամբողջ յերկրի առաջ, ամբողջ
աշխարհի առաջ, ինչքան ել դա-
ռը լինի այդ ճշմարտութիւնը:
Նրանք վոչ վոքի՝ ով ել ուղտ
է լինի՝ չեն խնայում, այլ ա-
մուր հարկածում են, յեթե նա
չեղւում է լենինյան ճիշտ ու-
ղուց, յեթե նա մոռանում է բան
վորներ և գյուղացիների շահե-
րը, կուսակցութիւնը չի խնա-
յում ժողովներին, գողներին,

լուրերին, խնայում է ժողովը-
դական, բանվորա-գյուղացիա-
կան ամեն մի կողմից, ծախում
է այն խելացի կերպով, ժողո-
ղրդի ողորհ համար, ամբողջ ժո-
ղովրդի համար, բանվորների և
գյուղացիների կյանքի բարե-
լավման համար: Բոլոր բանվոր
ների և գյուղացիների աչքի ա-
ռաջ կոմունիստական կուսակ-
ցութիւնն ստուգում է և զտում
իր շարքերը, կոչ է անում մեզ,
անկուսակցական բանվորներին
ու գյուղացիներին և պահանջում
է՝ **ասացե՛ք՝ թե մեր կոմունիստ-**
ներից ո՞վ, ի՞նչպէս է աշխա-
տում, ո՞վ է անարժան՝ լինելու
կուսակցութեան շարքերում:

Աշխարհում կա՞, արդոք, այդ
պիսի մի ուրիշ կուսակցու-
թիւն, վորպիսին է մեր լինի-
նյան կոմունիստական կուսակ-
ցութիւնը, վորն ~~կրկնում է~~
վին ի սպաս գնելու բանվորնե-
րին և գյուղացիներին: Զի յե-
ղել և չկա ուրիշ այնպիսի կու-
սակցութիւն, ընկեր կոլխոզ-
նիկներ: Ահա թե ինչու նա այն-
քան թանկ է և մոտ է մեզ:

Ընկ. Ստալինի գլխավորած
այդ կուսակցութեան ղեկավա-
րութեամբ մենք առաջին հնգու-
մյակում դուրս յեկանք լայն ճա-
նապարհ, կառուցեցինք կոլխոզ-
ներ, դարձրինք Խորհրդային
Միութիւնը ամենախոշոր գյու-

ղատնեստութեան յերկիրն աշ-
խարհում:

Յեւ այժմ դարձան ցանքով
բաց անելով մեր պայքարի յերկ-
րորդ հնգամյակի, կոլխոզնե-
րի ամբարպետն առաջ մղվող
պայքարի նոր եջը, մենք, կոլ-
խոզնիկներս կուսակցութիւնից
նորից ստանում ենք ահադէս և
արժեքավոր ոգնութիւն: Կու-
սակցութիւնն այժմ հաղաբարձոր
լավագոյն ջոկով կոմունիստնե-
րին ուղարկում է մեզ մոտ, ՄՏ
կայանների քաղաքայինները կազ-
մակերպելու համար:

Մեզ կոլխոզնիկներս այդ ոգ-
նութիւնն այժմ առանձնապէս
հարկաւոր է: Քաղաքայինները
մեզ սեփեք և ոգնեն ավելի շուտ
վերջ տալու դասակարգային
թշնամու մնացորդներին, նրա աղ-
ղեցութեան մնացորդներին, կոլ-
խոզներում: Նրանք կհաղմակե-
րեն, կհամախմբեն բոլոր աղ-
նիւ կոլխոզնիկներին, կողմն
նրանց բուլձիկյան աշխատանք
առնել կոլխոզների ամբարպե-
տան գծով, անտեսաւարտու-
թիւնը կոլխոզներում լուծարել
յինթարիկիւ, հաստատուն աշխ-
կարգապահութիւնը սահմանե-
լու գծով:

Քաղաքայինները կողմն են
կաղմակերպել խիական պայ-
քար բարձր վորակի համար,
կոլխոզային արտադրութեան
բարձր վորակի համար:

Ուրեմն ավելի կ'ուզեմ գործունե
մեր շարքերը խորհրդային իւ-
լանակութեան շուրջը, կ'ուզեմ
թշտն և նրա Կենտրոնական Կո-
միտեյի շուրջը:

Համեմատելի կերպով լուծենք
նոր խնդիրները, բոլորիկորեն

ճանապարհատելով զայն համար
ցանկին:

Դեպի դժ, ընկերներ:

ԿՈՒՆՈՋՆԻԿ ՀԱՐՎԱԾԱՅԻՆ

ՆԵՐԻ ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ

Մոսկվա, 19 փետրվ., 1933 թ.

ՏՊԱԳՐՎՈՒՄ Ե

ՅԵՎ ՇՈՒՏՈՎ ԼՈՒՅՍ ԿՏԵՍՆԻ

ԸՆԿ. ԸՆԿ.

ԿԱԳԱՆՈՎԻԶԻ

ՄՈՒՆՈՏՈՎԻ

ՋԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐԸ

ԿՈՒՆՈՋՆԻԿ ՀԱՐՎԱԾԱՅԻՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱ-
ՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱ-
ՐԻՆ

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0207405